

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้าน
เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จงดี โพธิ์สัลด

GRAD VRU

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. 2558

FACTORS RELATING TO THE PEOPLE'S PARTICIPATION BASED ON THE
PROTOTYPE OF THE SUFFICIENCY ECONOMY IN A VILLAGE PROJECT IN
BANG SAI DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

JONGDEE POSALAD

GRAD VRU

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN PUBLIC ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
VALAYA ALONGKORN RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE PATHUM THANI

2015

ใบรับรองการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้าน
เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ชื่อนักศึกษา จงดี โพธิ์สลาด
รหัสประจำตัว 55B53330101
ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง)

..... ประธาน
(อาจารย์ พลเอก ดร.เกษมชาติ นเรศเสนีย์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภัสศักดิ์ กัลยาณมิตร)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรนภา เตียสุธิกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ภัสศักดิ์ กัลยาณมิตร)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิ
(อาจารย์ ดร.วิมล หอมยิ่ง)

ธีร์ธนิษ โสโสม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีร์ธนิษ โสโสม)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 17 เดือน กันยายน พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ชื่อนักศึกษา	จงดี โปธิ์สลัด
รหัสประจำตัว	55B53330101
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
กรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	อาจารย์ ดร.ภิกษิตี กัลยาณมิตร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 119 คน จากประชากร จำนวน 160 คน อนาคตกลุ่มตัวอย่างได้มาจากตารางของเครจซีและมอร์แกน โดยการสุ่มแบบง่ายเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละและค่าที เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่มและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อหาความสัมพันธ์และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านประเมินผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น อาชีพ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน มีความสัมพันธ์ทางบวก ระดับสูง ณ ระดับการมีส่วนร่วมโดยรวม ($r = 0.766$) และรายด้าน คือ ด้านการดำเนินงานและด้านการรับผลประโยชน์ ($r = 0.739$ และ 0.708) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง

Independent Study Title	Factors Relating to the People's Participation Based on the Prototype of the Sufficiency Economy in a Village Project in Bang Sai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province
Student	Jongdee Posalad
Student ID	55B53330101
Degree	Master of Public Administration
Field of Study	Public Administration
Independent Study Advisor	Professor Dr.Boonton Dockthaisong
Independent Study Co-Advisor	Dr.Pisak Kalyanamitra

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the level of people's participation based on the prototype of sufficiency economy in a village project of Bang Sai district, Phra Nakhon Si Ayutthaya province, 2) compare the people's participation based on the prototype of sufficiency economy in the village project classified by personal factors, and 3) study the factors relating to the people's participation based on the prototype of sufficiency economy in the village project. The sample for this research consisted of 119 respondents from a population of 160 households. The sample size was obtained using Krejcie and Morgan's table, and it was selected by simple random sampling. The tool for data collection was a 5 level rating scale questionnaire. The statistics used to analyze the data consisted of percentage, mean, standard deviation, t-test, one way ANOVA and persons product moment correlation coefficient.

The research findings were as follows:

1) The level of the people's participation based on the prototype of sufficiency economy in the village project of Bang Sai District, Phra Nakhon Si Ayutthaya province was, overall, at a high level ($\bar{X} = 3.78$). When considering each aspect individually and ranking them from highest to lowest mean, it was found that the aspect of benefits receiving was at a high level ($\bar{X} = 4.45$), as were the aspect of operation ($\bar{X} = 3.88$), and the aspect of decision making ($\bar{X} = 3.74$). The aspect of evaluation was at a moderate level ($\bar{X} = 3.45$).

2) The comparisons of the people's participation based on the prototype of sufficiency economy in the village project classified by personal factors showed that

gender, age, education level and monthly income did not, overall and for each individual aspect, produce a significant difference on the people's participation. One exception was except for occupations, in the aspect of decision making, which produced a significant difference at the 0.05 level.

3) The factors relating to the people's participation based on the prototype of sufficiency economy in the village project of Bang Sai district, Phra Nakhon Si Ayutthaya province, revealed that the aspect of opportunities to participate was, overall, positively related at a high level ($r = 0.766$). As for each aspect, the aspect of operation and the aspect of benefits receiving both had positive relationships at a high level ($r = 0.739$ and $r = 0.708$), at a significance level of 0.01. The other aspects were positively related but at a moderate level.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากความกรุณาและความอนุเคราะห์ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จากท่านศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง ประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.ภิกษุศักดิ์ กัลยาณมิตร กรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รวมทั้งคณะอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ รวมทั้งเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้ภาคนิพนธ์ฉบับนี้มีความเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอขอบคุณประชาชนในอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่ร่วมเรียนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยทั้งทางตรงและทางอ้อมให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ญาติพี่น้องทุกท่านที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้ศึกษาเล่าเรียน ขอขอบคุณผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ และเป็นกำลังใจอย่างยิ่งสำหรับผู้ศึกษาวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

จงดี โพธิ์สลัด

GRAD VRU

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิด ทฤษฎี การมีส่วนร่วมของประชาชน.....	8
2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	19
2.3 บริบทที่เกี่ยวข้องกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ.....	22
2.4 บริบทที่เกี่ยวข้องกับอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	29
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	35
3.1 ประชากรศึกษา.....	35
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	60
5.2 อภิปรายผล.....	61
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ.....	69
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย.....	73
ภาคผนวก ค เครื่องมือในการวิจัย.....	78
ภาคผนวก ง การตรวจสอบเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ด้วย วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	86
ประวัติผู้วิจัย.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	41
4.2	ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	41
4.3	ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	42
4.4	ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	42
4.5	ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	43
4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการตัดสินใจ.....	43
4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการดำเนินงาน.....	45
4.8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการรับผลประโยชน์.....	46
4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน.....	47
4.10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมดังนี้.....	48
4.11	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ.....	49
4.12	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ.....	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	50
4.14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ.....	51
4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจำแนก ตามประเภทอาชีพ ด้วยวิธีการ LSD.....	52
4.16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ.....	53
4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วน ร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการรับรู้ข่าวสาร.....	54
4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วน ร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่.....	55
4.19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วน ร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน.....	56
4.20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วน ร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน.....	57
4.21 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	58

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
2.1	กระบวนการมีส่วนร่วม.....	10
2.2	ทฤษฎี Maslow.....	17
2.3	ทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom.....	18
2.4	Road map หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ.....	25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นมาและปัญหาของโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่พสกนิกรชาวไทยมากกว่า 25 ปี เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทุกระดับ โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ปัจจุบันรัฐบาลได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบแนวคิดการพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ยึดความพอดีและทางสายกลาง (เกร็ดความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง, 2550)

นโยบายรัฐบาล ให้กระทรวงมหาดไทย มอบหมายภารกิจให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากกระบวนการพัฒนาชุมชน มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ปฏิบัติงานตามหลัก ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ ความชอบธรรมและคุณธรรม ทำให้ชุมชนพึ่งตนเองบนความพอเพียง โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกกรมและรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะกรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เกิดโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ซึ่งโครงการเริ่มดำเนินการในปี 2549 – จนถึงปัจจุบัน ทั่วประเทศ ซึ่งหมู่บ้านที่รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจะคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมาย ซึ่งจะได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมการพัฒนาชุมชน และในปีต่อไปจะได้รับงบประมาณในการรักษาความเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ตามที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรในปีต่อไป มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมในหมู่บ้านให้ชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ (แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, 2551)

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ มีความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งมีเสถียรภาพ เป้าหมายพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน เพื่อให้ครัวเรือนเป้าหมายสนับสนุนวิถีแบบพอเพียง สร้างอาชีพ สามารถพึ่งตนเอง สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ประโยชน์ในการสืบทอดภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และความร่วมมือในการพัฒนา ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ยังสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ และรูปแบบการใช้ชีวิตบน “ทางสายกลาง” ไม่ประมาท “มีเหตุมีผล” ตัดสินใจ “ด้วยข้อมูล ความรู้ วิชาการ คุณธรรม” ในการกระทำกิจกรรมใด “พอประมาณ” อย่างคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สร้างความก้าวหน้าอย่างสมดุลทุกด้านมั่นคงและยั่งยืน เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อด้วย “ภูมิคุ้มกัน” ให้กับชีวิตการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของบุคคลมีผลต่อครอบครัว และส่งผลกระทบต่อทั้งชุมชน เมื่อประชาชนมีความรู้จากการกระทำจริง เกิดภูมิปัญญา ใช้เป็นสถานที่เรียนรู้เพื่อร่วมกันเปลี่ยนแปลงสังคม ให้เป็นสังคมที่ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการพึ่งตนเองอย่างแท้จริง

การสร้างหมู่บ้านให้เป็นศูนย์เรียนรู้ เป็นหมู่บ้านต้นแบบในการขยายผลสู่ผู้สนใจและหมู่บ้านอื่นๆ ได้ ซึ่งถือเป็นการขยายแนวคิดจาก “ครู ผู้รู้จากการกระทำจริง” ถ่ายทอดสู่ผู้เรียน จึงเกิดความเข้าใจได้ง่าย ทั้งยังเห็นตัวอย่างที่ผ่านการทดลองปรับปรุงแล้วจนสำเร็จผล การเคลื่อนไหวผลักดันหมู่บ้านไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ผู้มีหน้าที่ในการพัฒนาจึงต้องเป็น “คนในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหมู่บ้าน” ที่มีความสามารถ มีทักษะดำเนินการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสุขสงบอย่างยั่งยืนได้

กรมการพัฒนาชุมชนได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในการส่งเสริมพัฒนาหมู่บ้าน โดยจัดเป็นกระบวนการในการพัฒนา เริ่มจากการพัฒนาผู้นำให้มีความสามารถนำการพัฒนา ใช้ระบบข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน ได้เข้าใจสภาพของครอบครัวและชุมชน จัดทำแผนครอบครัว แผนชุมชน ฝึกทำกิจกรรมตามแผนการพัฒนา ได้แสดงบทบาทจัดการบริหารกิจกรรม ป้องกัน แก้ไขปัญหา อนุรักษ์ เพิ่มมูลค่า เกิดกลุ่ม องค์กร เครือข่าย ที่มีระบบการทำงานให้เกิดความสำเร็จมั่นคง มีประสบการณ์ที่ได้เมื่อผ่านการจัดการความรู้ นำวิธีการที่ดีที่สุดในการปฏิบัติไปใช้แบ่งปัน จัดเป็นศูนย์เรียนรู้ในการขยายแนวคิดการพัฒนาให้ขยายออกไปอย่างรวดเร็วขึ้น (คู่มือการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ, 2555)

จากการทำงานของผู้วิจัย พบว่าการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 6 ตำบลบ้านม้า, หมู่ 2 ตำบลแคออก, หมู่ 1 ตำบลเชียงรากน้อย, หมู่ 1 ตำบลบ้านแบ่ง ของปีงบประมาณ 2557 ซึ่งพบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ ดังนี้

1. การรับทราบโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ว่าประชาชนในพื้นที่บางส่วนยังไม่ทราบว่ามีการดำเนินงานในหมู่บ้านของตนเอง ซึ่งทำให้ประชาชนขาดโอกาสในการเข้าร่วมโครงการฯ และการได้รับผลประโยชน์จากโครงการฯ

2. คณะกรรมการชุมชนขาดความรู้/ความเข้าใจในการจัดทำโครงการ ทำให้โครงการไม่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน เพราะคณะกรรมการ มีความสำคัญในการทำกิจกรรม ชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการฯ และชักชวนญาติและบุคคลที่รู้จักเข้าร่วมโครงการฯ และถ้าคณะกรรมการบริหารงานโครงการที่มีประสิทธิภาพทำให้โครงการประสบผลสำเร็จ

3. ในระดับชุมชนเมืองไม่ค่อยได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมประชาคมและไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร ทำให้ไม่สามารถประชาคมได้ตามหลักเกณฑ์ ส่งผลให้ชุมชนเมืองไม่ได้เสนอโครงการ ขาดโอกาสด้านการสนับสนุนงบประมาณของโครงการฯ ซึ่งในระดับชุมชนเมืองควรจะมีการสนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ

4. การสรรหาคณะทำงานไม่ค่อยได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นการทำงานในลักษณะอาสาสมัคร ไม่มีค่าตอบแทน ทำให้ไม่มีผู้สนใจ ในการเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน คนที่เป็นคณะกรรมการต้องเป็นผู้มีจิตอาสาในการทำงานเพื่อชุมชน การมีคณะกรรมการมีจิตอาสาเข้ามาพัฒนาชุมชน ไม่หวังผลประโยชน์ ช่วยส่งเสริมพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญ มั่นคง ชุมชนเกิดความรัก ความเข้าใจ ในการร่วมกันดูแลรักษาหมู่บ้าน

5. การบริหารจัดการตามโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน ยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพและยังไม่มีลักษณะของการร่วมกันทำกันคิด การดำเนินงานยังต้องพึ่งพาความเข้มแข็งของผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นหลัก ขาดความรู้/เข้าใจในการบริหารจัดการโครงการหลังเบิกจ่ายเสร็จสิ้นให้ต่อเนื่องยั่งยืน ถ้าการบริหาร

จัดการโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงมีการบริหารที่ดี มีคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับจากการอบรมสู่สมาชิกหรือประชาชนในหมู่บ้านทำให้เกิดการเรียนรู้สามารถพึ่งตนเองได้ และใช้ประโยชน์จากการอบรมอาชีพมาใช้ในชีวิตประจำวัน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ปลอดภัยจากอบายมุขต่างๆ เกิดความสามัคคีในหมู่บ้านหรือชุมชน นั้น

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เพื่อใช้ในการส่งเสริมการดำเนินโครงการฯ ของกรมการพัฒนาชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

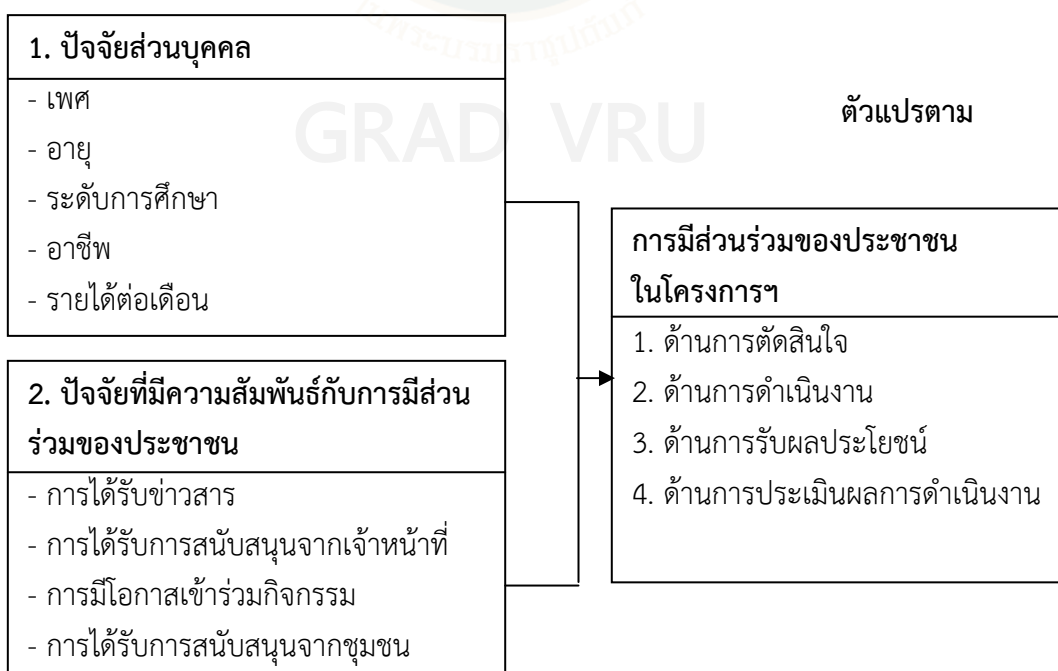
1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ตัวแปรอิสระ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

- 1.4.1 ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อยู่ในระดับมาก
- 1.4.2 ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
- 1.4.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ การได้รับข่าวสาร การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของปีงบประมาณ 2557 ขอบเขตการศึกษาดังนี้

- 1.5.1 ด้านเนื้อหา
- ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบใน 4 ด้าน ดังนี้
- 1) ด้านการตัดสินใจ
 - 2) ด้านการดำเนินงาน
 - 3) ด้านการรับผลประโยชน์
 - 4) ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน
- 1.5.2 ขอบเขตประชากร/พื้นที่
- ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 160 คน และกลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 119 คน
- 1.5.3 ด้านระยะเวลา
- การศึกษาค้นคว้ากำหนดระยะเวลาการศึกษา ปีการศึกษา พ.ศ. 2557

1.6 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หมายถึง หมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือก ได้งบประมาณสนับสนุนจากกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหมู่บ้านต้นแบบ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน โดยจัดเป็นกระบวนการพัฒนา เริ่มจากการพัฒนาผู้นำให้มีความสามารถนำการพัฒนา ใช้ระบบข้อมูลในการวิเคราะห์สถานการณ์ชุมชน ได้เข้าใจสภาพของครอบครัวและชุมชน จัดทำแผนครอบครัว แผนชุมชน ฝึกทำ กิจกรรมตามแผนการพัฒนา ได้แสดงบทบาทการจัดการบริหารกิจกรรม ป้องกัน แก้ไขปัญหา อนุรักษ์ เพิ่มมูลค่า เกิดกลุ่ม องค์กร เครือข่าย ที่มีระบบการทำงานให้เกิดความสำเร็จมั่นคง มีประสบการณ์ที่ได้เมื่อผ่านการจัดการความรู้

นำวิธีการที่ดีที่สุดในการปฏิบัติไปใช้แบ่งปัน จัดเป็นศูนย์เรียนรู้ในการขยายแนวคิดการพัฒนา ให้ขยายออกไปอย่างรวดเร็วขึ้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนโครงการ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วน ร่วมมือกัน อย่างมีอิสรภาพ เสมอภาคนำผลที่ได้มาได้มาปรับปรุง เพื่อพัฒนาและใช้ความคิด สร้างสรรค์ ความเชี่ยวชาญ ของแต่ละคน เริ่มตั้งแต่ค้นหาความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมการ วางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ มีส่วนร่วมในการได้รับ ผลประโยชน์และมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตาม โดยมีหน่วยงานของรัฐส่งเสริมและ สนับสนุนชักนำและสร้างโอกาสให้แก่ประชาชน ด้วยความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิด ประโยชน์แก่ประชาชนในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 4 ด้าน

1. ด้านการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนิน โครงการ โดยเริ่มต้นจากการค้นหาปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชน การวางแผน กำหนดเป้าหมายคร่าว ๆ กำหนดระเบียบปฏิบัติ การตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาชุมชน กำหนดกิจกรรมสาธิต สร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการ การประสานงานกับประชาชนและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำความรู้จากการอบรม อาชีพที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากหน่วยงานของรัฐ มาเผยแพร่สมาชิกในโครงการ รวมทั้งสละ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ นำทรัพยากรในชุมชนของท่านมาสนับสนุนโครงการ ชักชวนเพื่อน ญาติ บุคคล ที่รู้จักเข้าร่วมโครงการ และเข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ

3. ด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ใน โครงการ จากการนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความ ภูมิใจ มีอาชีพเพิ่มขึ้น ครอบครัวของท่านมีความสุข ได้รับความรู้มากขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น

4. ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมในการประเมินผล ของโครงการ โดยมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน กำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่ประเมินผล งาน สรุปผลงานในการดำเนินงาน นำผลจากการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานใน โครงการครั้งต่อไป สรุปผลการดำเนินงานและส่งผลการประเมินโครงการให้เจ้าหน้าที่

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ตัวแทนของครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบ

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

1. เพศ หมายถึง เพศลักษณะกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศชายและเพศหญิง
2. อายุ หมายถึง ระยะเวลา นับตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง
3. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง

แบ่งเป็น 6 ช่วง คือ

3.1 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

- 3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น
- 3.3 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
- 3.4 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- 3.5 ปริญญาตรี
- 3.6 สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ หมายถึง อาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง แบ่ง 6 ช่วง คือ
 - 4.1 รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - 4.2 เกษตรกร/ประมง
 - 4.3 พนักงานบริษัท
 - 4.4 ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว
 - 4.5 รับจ้างทั่วไป
 - 4.6 อื่น ๆ ระบุ.....
5. รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ของครัวเรือนต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่ง 5 ช่วง คือ
 - 5.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - 5.2 5,000-10,000 บาท
 - 5.3 10,001-15,000 บาท
 - 5.4 15,001-20,000 บาท
 - 5.5 มากกว่า 20,000 บาท

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ประกอบด้วย

1. การรับรู้ข่าวสารโครงการ หมายถึง การที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดของโครงการ จากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. ป้ายประชาสัมพันธ์ของโครงการ โทรทัศน์ วิทยุ และเจ้าหน้าที่ชี้แจงรายละเอียดโครงการครบถ้วน

2. การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยให้ประชาชนได้รับการอบรมให้มีความรู้ด้านการฝึกอาชีพจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน การสนับสนุน คู่มือ เอกสาร การได้รับการยกย่องจากการทำงานจากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน เช่น ได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบระดับจังหวัด, ใบประกาศผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่น (ผู้นำ อช.) ใบประกาศผู้นำอาชีพก้าวหน้าระดับอำเภอ และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนได้ติดตามสนับสนุนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการแก่ท่านอย่างสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนมีความเสียสละ อุทิศตนให้แก่ชุมชน

3. การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการตามขั้นตอนของกิจกรรม/โครงการ เริ่มจากการประชาสัมพันธ์เพื่อค้นหาความต้องการของชุมชน ประชุมคัดเลือกกรรมการโครงการ อบรม ฝึกอาชีพของโครงการในปีที่ผ่านมา ไปศึกษาดูงาน นำความรู้ศึกษาดูงานมาเผยแพร่ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

4. การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง ชุมชนให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ โดยเริ่มจากกลุ่มผู้นำชุมชนให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอกิจกรรมโครงการ ผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุม/ปรึกษาหารือในกลุ่มกรรมการโครงการ เมื่อมีกิจกรรมของโครงการอย่างสม่ำเสมอ ผู้นำชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการเป็นอย่างดี ชุมชนมีการสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินโครงการ ผู้นำชุมชนมีความเสียสละ ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ ในการดำเนินโครงการ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

1.7.2 ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

1.7.3 ทราบถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนการดำเนินกิจกรรมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

1.7.4 ได้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้ศึกษาทำการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดดังนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎี การมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.3 บริบทที่เกี่ยวข้องกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
- 2.4 บริบทที่เกี่ยวข้องกับอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิด ทฤษฎี การมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ยุทธนา แดงนุ้ย (2551) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในด้านของกิจกรรมต่างๆ ในการพัฒนาองค์กรหรือชุมชน ตั้งแต่ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล

ประภาศิริ บุญยรัตกลิน (2552) การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและบุคคลต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับการพัฒนา ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในการดำเนินการในกิจกรรมใดๆ ขององค์กรทุกขั้นตอน ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการ ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจร่วมตรวจสอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ จงรักภักดีต่อองค์กร ยอมเสียสละเพื่อประโยชน์ขององค์กรอย่างจริงจัง ผูกใจรัก ทั้งกายวาจา และจิตใจ อย่างเชื่อมั่นว่าร่วมดำเนินงานได้เป็นอย่างดี และร่วมรับผลประโยชน์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และความต้องการของประชาชนในชุมชน

จำเนียร โกมลวานิช (2553) ความหมายของการมีส่วนร่วมสรุป ดังนี้

1. การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้การพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง โดยมีส่วนร่วมในด้านของความคิด การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมคิดแก้ปัญหา การดำเนินการกิจกรรมชุมชน และการร่วมวางแผนจนนำไปสู่ผลของการปฏิบัติ

2. บุคคลหรือกลุ่มคนต้องมีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกัน โดยเข้าร่วมรับผิดชอบหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วยความเต็มใจและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Ownership) หรือหุ้นส่วนในโครงการ เพื่อทำให้งานหรือโครงการนั้น บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ทุกฝ่ายจะได้รับประโยชน์ร่วมกัน

3. การมีส่วนร่วมจะต้องขึ้นอยู่กับความเต็มใจที่จะเข้าร่วม ต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม เพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ โดยใช้ความพยายามร่วมกันในขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการพัฒนา

4. ลักษณะการกระทำจะผ่านกลุ่มหรือองค์กร เพื่อให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์มีเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและครอบครัว ที่เป็นประชาชนส่วนใหญ่ในชนบทให้มีความเป็นอยู่ที่ดี และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างถาวร

สุทธบัล ชีอมาก (2554) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หมายถึง การที่หน่วยงานของรัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งในด้านการให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ การร่วมตัดสินใจ ทั้งในขั้นตอนการริเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการติดตามและประเมินผลตามนโยบายแผนงานโครงการหรือกิจกรรมนั้น

ศิรินาถ อังสุพานิช (2555) การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ โดยการมีส่วนร่วมในการวางแผนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ มีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์และมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยมีหน่วยงานของรัฐมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนชักนำและสร้างโอกาสให้แก่ประชาชน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นต้องเป็นไปตามแนวทางที่วัฒนธรรมชุมชนต้องการ มุ่งสู่การเป็นปีกแผ่นของสังคมที่ทุกคนมีเจตจำนงร่วมกัน

สรุป การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนตลอดทั้งกระบวนการพัฒนา เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในกิจกรรมของการพัฒนา การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน โดยที่กิจกรรมการพัฒนานั้นมีผลกระทบต่อประชาชน

2.1.2 แนวคิดทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. แนวคิด การมีส่วนร่วมของประชาชน

ปารีชาติ วลัยเสถียร และคนอื่นๆ (2543) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้

2 ลักษณะ คือ

1) การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตาม ประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการโดยโครงการพัฒนาดังกล่าว จะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน

2) การมีส่วนร่วมทางการเมือง แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1) การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการ

กระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการ และโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตนและได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

2.2) การเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชนมีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจในการวางแผน จากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาค เพื่อให้ภูมิภาคมีลักษณะเป็นเอกเทศ ให้มีอำนาจทางการเมือง การบริหาร มีอำนาจต่อรองในการจัดสรรทรัพยากร อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน โดยประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการคืนอำนาจการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตให้กับตนเอง

สถาบันวิจัยสังคม และสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2545 อ้างถึงใน ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และคนอื่นๆ, 2548) ได้จัดประเภทของการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยอิงพัฒนาการของโครงการพัฒนาเป็นเกณฑ์ กล่าวคือกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วยภารกิจสำคัญ 5 ประการ ดังรายละเอียดในแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 กระบวนการมีส่วนร่วม

ภารกิจที่ 1: การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Participation in Planning) อันได้แก่ การที่ประชาชนมีบทบาทในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการ นับตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาการกำหนดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดเป้าหมาย การกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน การกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลโครงการ

ภารกิจที่ 2: การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Participation in Implementation) อันได้แก่ การสนับสนุนด้านทรัพยากรต่างๆ และการประสานความร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่างๆ

ภารกิจที่ 3: การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ (Participation in Utilization) อันได้แก่ การนำเอากิจกรรมต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะในด้านการเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเอง และการควบคุมทางสังคม

ภารกิจที่ 4: การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ (Participation in Benefit-Sharing) อันได้แก่ การแจกจ่ายประโยชน์ต่างๆ ในการพัฒนาอย่างยุติธรรม

ภารกิจที่ 5: การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation) อันได้แก่ การให้ประชาชนได้รับทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อร่วมกันหาทางแก้ไขในลำดับต่อไป

หากประมวลข้อสรุปเกี่ยวกับมุมมองของกลุ่มบุคคลต่างๆ ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา เราอาจกล่าวได้ว่า แนวคิดต่างๆ ข้างต้น ได้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า

การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของประชาชนมิได้อยู่เพียงการปรากฏตัว หรือให้ข้อคิด หรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาเท่านั้น แต่การมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนในโครงการพัฒนาต่างๆ เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงบทบาทของประชาชน จากผู้รับบริการต่างๆ ไปสู่การก้าวเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบเกี่ยวกับภารกิจต่างๆ ในการพัฒนาชุมชนแบบเคียงบ่าเคียงไหล่กับหน่วยงานภาครัฐ อาทิ การกำหนดวาระในการพัฒนา การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อผลักดันให้การพัฒนาถูกล่วงไปด้วยดี และการแสดงความรับผิดชอบต่อผลต่างๆ ซึ่งสืบเนื่องจากการดำเนินโครงการพัฒนาในพื้นที่ ตลอดจนการติดตาม/ประเมินผล เพื่อปรับปรุงแนวทางการพัฒนาให้เหมาะสม

อภิญา กังสนารักษ์ (2544) สรุปขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอนคือ

1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน ร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยาการที่จะใช้ในโครงการ การกำหนดระเบียบ
3. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวกันได้

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน ปิยนุช สมสมัย, 2553) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็นเรื่องของการตัดสินใจ การดำเนินการ ผลประโยชน์ และการประเมินผล ดังมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้น ประการแรกที่จะต้องกระทำก็คือ การกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็

เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานและการประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ และการเข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดโครงการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วย ได้รับความรู้ ทำให้เกิดรายได้ สร้างอาชีพแก่กลุ่ม มีความภูมิใจ ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน ครอบครัวมีความสุข สามารถพึ่งพาตนเองได้ ชุมชนเข้มแข็ง ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคมด้วย

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตก็คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ได้ การมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ กำหนดบุคคลในการประเมิน การสรุปผลการประเมินและจัดทำรายงาน เสนอแนะข้อบกพร่องของโครงการต่อเจ้าหน้าที่

องค์การอนามัยโลก (WHO & UNICEF, 1978 อ้างถึงใน สิริพัฒน์ ลากิจิตร, 2550) ได้เสนอกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีติดตามประเมินผลและประการที่สำคัญคือ ต้องตัดสินใจด้วยตนเอง

2. การดำเนินกิจกรรม ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการและบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรรควบคุมทางการเงิน

3. การใช้ประโยชน์ ประชาชนต้องมีความสามารถในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับของการพึ่งตนเองและการควบคุมทางสังคม

4. การได้รับประโยชน์ ประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนในพื้นที่ที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว สังคม หรือในรูปวัตถุก็ได้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2527 อ้างถึงใน สิริพัฒน์ ลากิจิตร, 2550) สรุปได้ว่าประชาชนจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ตามขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าไม่สามารถเข้าใจปัญหาและสาเหตุของปัญหาของตัวเอง กิจกรรมต่างๆ ที่ตามมาก็ไร้ประโยชน์ เพราะจะมองไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม การวางแผนดำเนินกิจกรรมเป็นขั้นตอนต่อไปที่ขาดไม่ได้ เพราะถ้าหากเจ้าหน้าที่หรือนักพัฒนาต้องการแต่ผลงานการพัฒนาด้านวัตถุให้สำเร็จสิ้นโดยฉับไว ก็จะดำเนินการวางแผนงานด้วยตนเอง ผลที่ตามมาคือ ต่อไปเมื่อขาดเจ้าหน้าที่ ก็ไม่สามารถจะดำเนินการวางแผนได้ด้วยตนเอง

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน แม้ว่าจะยากจนและขาดแคลนทรัพยากร แต่ยังมีทรัพยากรที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงานได้ คือ แรงงานของตนเอง ในหลายๆ แห่งสามารถจะร่วมลงทุนในกิจกรรมหลายๆ ประเภทได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงาน จะทำให้คิดค้นทุนให้กับตนเองในการดำเนินงานและจะระมัดระวังรักษากิจกรรมที่สร้างขึ้น เพราะเขาจะรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ ซึ่งจากสภาพที่ลงทุนและปฏิบัติงานทั้งหมดจากบุคคลภายนอก จะมีอะไรเสียก็ต้องเดือดร้อนมากนั้ก และการบำรุงรักษาก็จะไม่เกิด นอกจากนั้นการร่วมปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด และเมื่อเห็นประโยชน์ก็จะสามารถดำเนินกิจกรรมชนิดนั้นด้วยตนเองต่อไปได้

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญอย่างยิ่งเช่นเดียวกัน เพราะถ้าหากการติดตามงานและการประเมินผลงานทำให้บุคคลภายนอกย่อมนจะไม่ได้ประเมินด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้นได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่ อย่างไร การดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวนั้นโอกาสต่อๆ ไป อาจจะประสบความสำเร็จลำบาก เพราะไม่รู้ข้อดีข้อเสียของการดำเนินงานครั้งก่อน

กรณีศึกษา ชมดี (2534 อ้างถึงใน ยุทธนา แดงน้อย, 2551) รูปแบบการมีส่วนร่วมออกเป็น 10 รูปแบบคือ

1. การมีส่วนร่วมประชุม (Attendance Meeting)
2. การมีส่วนร่วมออกเงิน (Financial Contribution)
3. การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ (Membership on Committees)
4. การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ (Position of Leadership)
5. การมีส่วนร่วมสัมภาษณ์ (Interviewer)
6. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน (Solicitor)
7. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม (Entrepreneur)
8. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงาน หรือเป็นผู้ลูกจ้าง (Employee)
9. การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค (Customer)
10. การมีส่วนร่วมออกวัสดุอุปกรณ์ (Material Contribution)

ปรีชา แสงโชติ (2552) ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมจึงมีลักษณะสำคัญประกอบด้วย

1. การค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน
2. การดำเนินกิจกรรม/โครงการสิ่งแวดล้อม
3. การให้การสนับสนุนแรงงาน ทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์
4. การได้รับผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

5. การติดตามประเมินผลกิจกรรม/โครงการ

พัชรินทร์ สิริสุนทร (2556) ได้กล่าวระดับและองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมมี 2 ระดับ คือ

ระดับแรก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในระดับต่ำ หมายถึง หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายริเริ่มคิด ตัดสินใจให้มีโครงการกิจกรรม และเห็นสมควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการและได้แจ้งหรือมอบหมายให้ประชาชนเข้าดำเนินการ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ถือเป็นการสั่งการสู่ประชาชน (Top-down Approach) มิได้เกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ซึ่งอาจส่งผลให้ประชาชนไม่เห็นความสำคัญหรือไม่ให้ความร่วมมือ

ระดับที่สอง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในระดับสูง หมายถึง ประชาชนเป็นฝ่ายริเริ่มตัดสินใจ และดำเนินโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ (Bottom-up Approach) ถือเป็นหลักการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพสูง

สำหรับการมีส่วนร่วมพัฒนาทรัพยากรหรือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จำแนกได้

6 ระดับ คือ

1. ระดับร่วมรับรู้ หมายถึง การที่ผู้แสดงทางสังคม (Social Actor) ได้ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากเจ้าของโครงการหรือผู้กำหนดนโยบาย และมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์หรือมีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชน

2. ระดับร่วมคิด หมายถึง การร่วมค้นหาปัญหา วิเคราะห์ ความจำเป็น พร้อมแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3. ระดับร่วมพิจารณา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ตั้งแต่การคัดเลือกสถานที่ตั้งโครงการ มาตรการที่จะนำมาใช้เพื่อลดผลกระทบต่างๆ มาตรการการติดตามตรวจสอบ เป็นต้น

4. ระดับร่วมดำเนินการ หมายถึง ร่วมลงทุน ร่วมคัดเลือกผู้ปฏิบัติงาน ร่วมปฏิบัติงาน

5. ระดับร่วมติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล ว่านโยบายโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

6. ระดับร่วมรับผล หมายถึง การร่วมรับผลประโยชน์และผลกระทบทั้งทางด้านบวกและลบ ทั้งต่อตนเองต่อชุมชน และต่อสังคม

ภิริดี ถีภากรณ์ (2554) กล่าวว่าสถาบัน International Association for Public Participation ซึ่งเป็นสถาบันฝึกอบรมการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกาซึ่ง IAP 2 ได้จัดระดับการมีส่วนร่วมไว้ 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับที่ต่ำที่สุด บทบาทของประชาชนมีน้อยมากเพียงแต่รับทราบว่าจะเกิดอะไรที่ไหน ดังนั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้อยู่ในลักษณะการให้ข้อมูลทางเดียวจากรัฐสู่ประชาชน เช่น การจัดทำสื่อเผยแพร่ การทำวารสาร การจัดทำป้าย การพาชมสถานที่จริง การใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ ถึงแม้การให้ข้อมูลจะอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมต่ำ แต่การให้ข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นมากต่อการมีส่วนร่วม

ร่วมในระดับที่สูงขึ้น เพราะถ้าประชาชนไม่ทราบข้อมูลที่ครบถ้วน การตัดสินใจที่สมเหตุสมผลคงไม่เกิดขึ้น

2. การมีส่วนร่วมในระดับหารือ (Consult) เป็นลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริง ความรู้สึกและความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น ประชาชนมีบทบาทในฐานะการให้ข้อมูล การตัดสินใจเป็นของหน่วยงานภาครัฐ รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมสาธารณะ

3. การมีส่วนร่วมในระดับการเข้ามามีบทบาท (Involve) เป็นลักษณะการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างรัฐกับประชาชนอย่างจริงจัง และมีจุดมุ่งหมายชัดเจน ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่างๆ รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือ เพียงแต่รูปแบบการมีส่วนร่วม แบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวรมากกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นนี้

4. การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (Collaboration) เป็นการให้บทบาทของประชาชนในระดับสูง โดยประชาชนและภาครัฐจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ ฉะนั้น ความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในการตัดสินใจค่อนข้างสูง รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชน และคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน

5. การมีส่วนร่วมในระดับให้อำนาจแก่ประชาชน (Empower) เป็นขั้นที่ให้บทบาทแก่ประชาชนในระดับที่สูงสุด เพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ รัฐจะดำเนินการตามการตัดสินใจนั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ที่รู้จักกันดีคือ การลงประชามติ และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยกระบวนการระชาคมนั้นอยู่ในขั้นนี้ เพราะทั้ง 2 กรณี เป็นการให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ และภาครัฐดำเนินการตามผลการตัดสินใจ ภาครัฐมีบทบาทในการจัดหาข้อมูล สร้างความเข้าใจแก่ประชาชนและนำเสนอทางเลือกเพื่อให้ประชาชนตัดสินใจ ซึ่งประเด็นที่ให้ประชาชนตัดสินใจมักเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง ประโยชน์ของการตัดสินใจในขั้นนี้คือการสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน ความเข้าใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

การตัดสินใจว่าการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับใดคงเป็นเรื่องของนโยบายของหน่วยงาน หรือผู้นำหน่วยงานต้องกำหนดให้ชัดเจนตั้งแต่ต้น และต้องแจ้งให้ประชาชนทราบก่อนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม ประสบการณ์ที่ผ่านมาหลายครั้งในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมภาครัฐอาจต้องการกำหนดระดับการมีส่วนร่วมไว้แค่การให้ข้อเท็จจริง/ข้อมูล (Inform) และการปรึกษาหารือ (Consult) ในขณะที่ประชาชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชนคาดหวังว่าการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมหมายถึงมีอำนาจในการตัดสินใจ (Empower) ซึ่งถ้าไม่มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการจัดและระดับการมีส่วนร่วมให้ชัดเจนตั้งแต่ต้น จะนำไปสู่ความขัดแย้งได้ การวางแผนโครงการมีส่วนร่วมโดยกำหนดระดับการมีส่วนร่วมที่ชัดเจนจึงมีความจำเป็น

จากการศึกษาแนวคิด สรุป การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนร่วมมือกัน อย่างมีอิสรภาพ เสมอภาคนำผลที่ได้มาได้มาปรับปรุง เพื่อ

พัฒนาและใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความเชี่ยวชาญ ของแต่ละคน เริ่มตั้งแต่ค้นหาความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมการวางแผน มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ มีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์และมีส่วนร่วมในการประเมินผลและติดตาม โดยมีหน่วยงานของรัฐ ส่งเสริมและสนับสนุนชักนำและสร้างโอกาสให้แก่ประชาชน ด้วยความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 4 ด้าน

1. ด้านการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการ โดยเริ่มต้นจากการค้นหาปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชน การวางแผน กำหนดเป้าหมายคร่าวๆ กำหนดระเบียบปฏิบัติ การตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาชุมชน กำหนดกิจกรรมสำคัญ สร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการ การประสานงานกับประชาชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

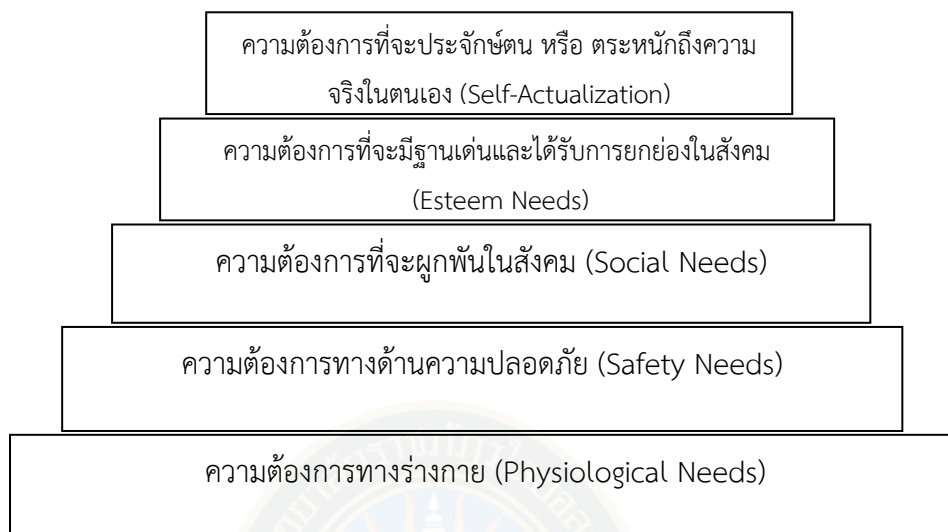
2. ด้านการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำความรู้จากการอบรมอาชีพที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากหน่วยงานของรัฐ มาเผยแพร่สมาชิกในโครงการ รวมทั้งสละแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ นำทรัพยากรในชุมชนของท่านมาสนับสนุนโครงการ ชักชวนเพื่อนญาติ บุคคลที่รู้จักเข้าร่วมโครงการ และเข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ

3. ด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในโครงการ จากการนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีความภูมิใจ มีอาชีพเพิ่มขึ้น ครอบครัวของท่านมีความสุข ได้รับความรู้มากขึ้น สามารถพึ่งตนเองได้ เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น

4. ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมในการประเมินผลของโครงการ โดยมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน กำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่ประเมินผลงาน สรุปผลงานในการดำเนินงาน นำผลจากการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในโครงการครั้งต่อไป สรุปผลการดำเนินงานและส่งผลการประเมินโครงการให้เจ้าหน้าที่

2. ทฤษฎี การมีส่วนร่วมของประชาชน

อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham H. Maslow, 1954 อ้างถึงใน ศิรินาถ อังสุพานิช, 2555) เป็นนักทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลต่อความคิดของนักรัฐประศาสนศาสตร์ ปี ค.ศ. 1954 Maslow ได้เสนอ ทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการเพื่อเป็นแรงจูงใจ ลำดับความต้องการทั้ง 5 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 2.2 ทฤษฎี Maslow

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) หรือความต้องการทางสรีระซึ่งจะอยู่ลึบที่ต่ำสุด และเป็นความต้องการมากที่สุด ความต้องการเหล่านี้จะหมายถึงแรงผลักดันทางชีววิทยาเบื้องต้น เช่น ความต้องการอาหาร การนอน การหายใจ และสิ่งอื่นๆ ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ได้ ถือว่าเป็นลำดับของความต้องการขั้นต่ำสุดและขั้นแรกของมนุษย์

2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) หรือความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ ความต้องการนี้จะถูกกระตุ้นภายหลังจากความต้องการทางร่างกายตอบสนองแล้ว มนุษย์จะมีความต้องการลำดับขั้นต่อไป คือ ความต้องการทางด้านความปลอดภัยและความมั่นคงในชีวิต เช่น มนุษย์ต้องการได้รับการคุ้มครองปลอดภัยจากร้ายอันตรายและการข่มขู่ต่างๆ ตัวอย่างเช่น การทำร้ายร่างกายและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

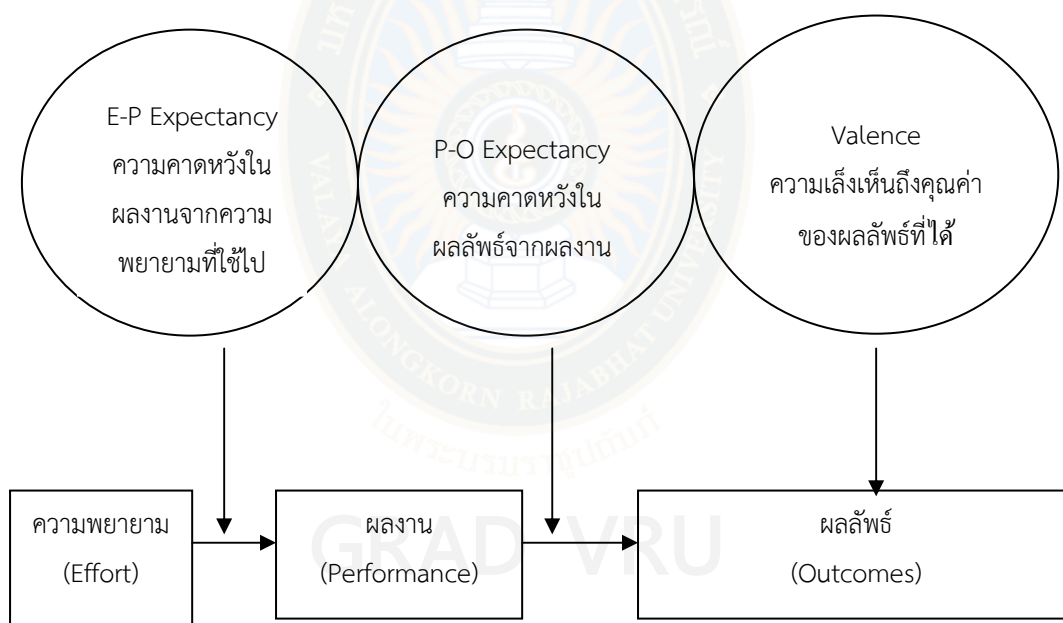
3. ความต้องการที่จะผูกพันในสังคม (Social Needs) หรือความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นความต้องการลำดับขั้นสูงถัดขึ้นไปจากความต้องการด้านกายภาพและความปลอดภัย หลังจากที่ความพอใจของมนุษย์ทางด้านกายภาพและความปลอดภัยได้รับตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว มนุษย์จะเกิดความต้องการใหม่ขึ้นมา คือความต้องการที่จะผูกพันในสังคม ซึ่งหมายถึงความต้องการของมนุษย์จะมีความอบอุ่นทางใจโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกลุ่มสังคมต่างๆ เช่น ครอบครัว เพื่อนฝูงและเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเหล่านั้น

4. ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นและได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem Needs) ความต้องการที่จะรู้สึกว่ามีค่า ความต้องการที่สร้างการเคารพตนเองและการชมเชยจากผู้อื่นคือขั้นความต้องการลำดับที่สี่ของมนุษย์ มนุษย์ที่ความต้องการกายภาพ ความปลอดภัย และ การผูกพันในสังคมได้รับการสนองตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว จะหันไปสู่ความต้องการลำดับที่สี่นี้ การจูงใจมนุษย์ที่มีความต้องการแบบนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยกลวิธีที่จะสามารถสนองความต้องการของมนุษย์ในลำดับที่สี่นี้ให้ได้การมีฐานะเด่น หมายถึง ความต้องการของมนุษย์ที่จะประสบความสำเร็จ มีความรู้

ความสามารถและมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง ส่วนการได้รับการยกย่องในสังคมนั้น หมายถึงความต้องการที่จะมีสถานภาพสูง และได้รับการยกย่องจากคนในสังคม

5. ความต้องการที่จะประจักษ์ตน หรือ ตระหนักถึงความจริงในตนเอง (Self-Actualization) เป็นลำดับขั้นของความต้องการที่สูงที่สุด หมายถึงการที่มนุษย์สามารถใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่ได้อย่างเต็มที่ที่สุด ซึ่งเท่าเปิดโอกาสให้มนุษย์สามารถสนองความต้องการของตนเท่าที่ตนจะมีความสามารถกระทำได้

วิกเตอร์ วรูม (Victor H. Vroom, 1964 อ้างถึงใน ศิรินาถ อังสุพานิช, 2555) ทฤษฎีความคาดหวังเป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับกันอย่างกว้างขวางมากที่สุดในการอธิบายถึงแรงจูงใจ สิ่งสำคัญที่ทฤษฎีนี้เสนอแนะก็คือ บุคคลไม่เพียงแต่จะถูกผลักดันด้วยความต้องการเท่านั้น แต่จะตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับสิ่งที่เขาจะกระทำหรือไม่ด้วยทฤษฎีนี้ประกอบด้วยปัจจัยหรือความสัมพันธ์ 3 ประการ คือ

ภาพที่ 2.3 ทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom

1. คุณค่าของผลลัพธ์ โดยธรรมชาติแล้วผลลัพธ์จะมีผลกระทบต่อแรงจูงใจเพียงใดหรือระดับใด ย่อมขึ้นอยู่กับการที่บุคคลให้คุณค่าผลลัพธ์นั้นมากน้อยเพียงใดและยังมีความเชื่อว่าผลลัพธ์ที่ต้องการนั้นจะเกิดขึ้นแน่นอนหลังการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากเท่าไร ก็จะถูกจูงใจให้ปฏิบัติงานนั้นด้วยประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น

2. ความคาดหวังผลการปฏิบัติงานกับผลลัพธ์ คือ ระดับความเชื่อที่บุคคลมีต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น

3. ความคาดหวังความพยายามกับผลการปฏิบัติงาน คือ ความน่าจะเป็นที่บุคคลรับรู้ว่าการใช้ความพยายามเท่าใดจึงจะนำไปสู่ผลการปฏิบัติงานนั้นได้

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีแรงจูงใจในรูปของความต้องการและความพยายามมีความสำเร็จเป็นผลลัพธ์ ดังนั้น ความคาดหวังในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน คือ ความต้องการ ความพยายามที่จะพัฒนาตนเองและชุมชนให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุป ตามทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมของโครงการ จะต้องมีความต้องการโครงการที่สามารถช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ และมีความคาดหวังของโครงการ จะได้รับผลประโยชน์จากโครงการ เป็นตัวแทน หรือผู้นำในโครงการ ได้รับการยกย่อง และโครงการจะประสบผลสำเร็จ พร้อมทั้งการมีแรงจูงใจทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของโครงการให้มากที่สุด

2.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมที่กำหนดจะมากหรือน้อยขึ้นกับปัจจัยหลายประการได้มีผู้ศึกษาและเสนอแนะปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527, อ้างถึงใน สิริพัฒน์ ลาภจิตร, 2550) กล่าวว่า ในการดำเนินงานพัฒนาหรือกิจกรรมโครงการใดๆ ก็ตามสิ่งที่สำคัญต่อการตัดสินใจ เข้ามีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายประการทั้งด้านปัจจัยตัวบุคคล องค์กรและชุมชนทั้งภาครัฐ จำเป็นต้องคำนึงการส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือและชุมชนทั้งภาครัฐ จำเป็นต้องคำนึงการส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือในกิจกรรมการพัฒนาของชุมชน เพื่อให้ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเกิดการพัฒนาก่อเกิดผลดีต่อชุมชน

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมเกิดจากความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคล และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง อำนาจบีบบังคับที่เกิดจากคนที่มีความอำนาจเหนือกว่า ทำให้เกิดการบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการทำต่าง ๆ

โรเจอร์ (Roger, 1971 อ้างถึงใน สิริพัฒน์ ลาภจิตร, 2550) กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลตัดสินใจเข้าร่วมกระทำกิจกรรมใหม่ๆ ในชุมชนหรือยอมรับสิ่งใหม่ๆ คือการติดต่อสื่อสาร และลักษณะส่วนบุคคลของบุคคลนั้น

1. ปัจจัยช่องทางการสื่อสาร เป็นวิธีที่ผู้ส่งข่าวสารไปยังผู้รับสาร 2 ลักษณะ คือ

1.1 ช่องทางการสื่อมวลชน (Mass Media Channel) เป็นวิธีการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อสาร เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารและหนังสืออื่นๆ เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีความสำคัญในการเพิ่มความรู้อุกระจายข่าวสาร สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลได้

1.2 ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Channel) เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลเพื่อถ่ายทอดข่าวสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้มากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ

2. ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วยอายุ สถานภาพทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ รายได้ ขนาดที่ดิน และความสามารถเฉพาะอย่าง ระดับการศึกษา

บัญชา แก้วส่อง (2537 อ้างถึงใน ดุสิต หิรัญวรรณ, 2553) กล่าวว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมขึ้นอยู่กับความแตกต่างในลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับเพศ ขนาดครอบครัว สภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางสังคมและสถานภาพทางการศึกษา และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่

1. ทศคติต่อการมีส่วนร่วม เป็นความรู้สึกโดยทั่วไปของบุคคลที่แสดงถึงความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อการทำงานร่วมกับคนอื่น และต่อการทำงานในโครงการพัฒนา วัดจากความเชื่อในผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น กับการประเมินคุณค่าของสิ่งที่คาดหวัง เป็นการคาดหวังผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระยะยาว โดยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมมากของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมเจตนาหรือความตั้งใจของบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วม

2. การได้รับการสนับสนุนจาก เจ้าหน้าที่ กลุ่มผู้นำ กลุ่มญาติและเพื่อนๆ ซึ่งสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชน

3. การรับรู้ต่อผลประโยชน์ที่เข้าร่วมกิจกรรม หมายถึง ปริมาณผลประโยชน์ทั้งทางวัตถุและทางจิตใจที่บุคคลคาดว่าจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาประกอบด้วยคุณค่าของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และความเป็นไปได้ที่จะได้รับผลประโยชน์นั้น

4. การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆ เป็นประสบการณ์ที่ได้มีส่วนร่วมดำเนินงาน คือการเคยเข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนาในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงของบุคคลหรือการขยายผลของประสบการณ์เดิมไปถึงประสบการณ์โดยอ้อม เช่น การไปศึกษาดูงาน การได้รับการอบรม

5. ปริมาณการรับสาร คือ ปริมาณการติดต่อ เช่น การรับฟังจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การฟังวิทยุ หอกระจายข่าว การดูโทรทัศน์ และการอื่นหนังสือพิมพ์ วารสาร ป้ายโครงการ ผู้นำชุมชน

องค์การอนามัยโลก (อ้างถึงใน ดุสิต หิรัญวรรณ, 2553) ได้เสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วมของประชาชน 3 ประการ คือ

1. ปัจจัยสิ่งจูงใจ หมายถึง การที่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดนั้นจะมีเหตุผลที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่งมองเห็นว่าตนจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนในสิ่งที่ตนทำไปและประการที่สองได้รับการบอกกล่าวหรือได้รับการชักชวนจากบุคคลอื่นที่เข้าร่วม โดยมีสิ่งจูงใจเป็นตัวนำ

2. ปัจจัยโครงสร้างของโอกาสหรือช่องทางการเข้าร่วม หมายถึง การมองเห็นช่องทางในการมีส่วนร่วม และการมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับหลังการมีส่วนร่วมดังนั้นปัจจัยพื้นฐานทางด้านโครงสร้างของช่องทางการมีส่วนร่วม จึงควรมีลักษณะ คือ เปิดโอกาสให้ทุกคนในชุมชนมีโอกาสเข้าไปร่วมในการพัฒนารูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง โดยการเข้าร่วมอาจเป็นรูปของการมีตัวแทนหรือเข้าร่วมได้โดยตรงก็ได้ ควรมีกำหนดเวลาที่แน่ชัด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสามารถกำหนดเงื่อนไขของตนเองได้ตามสภาพเป็นจริงของตน และกำหนดลักษณะของกิจกรรมที่แน่นอนว่าจะทำอย่างไร

3. ปัจจัยอำนาจ ในการส่งเสริมกิจกรรมของการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนไม่สามารถกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และผลประโยชน์ของกิจกรรมได้ แต่ขึ้นอยู่กับข้อกำหนด และการจัดสรร โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งไม่อาจก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่แท้จริง

ศิรินาถ อังสุพานิช (2555) สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน โดยมีปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นตัวกำหนดบทบาทและสถานการณ์หน้าที่การงานของสมาชิก คือ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน จำนวนกลุ่มสมาชิก และแหล่งการรับรู้ข่าวสาร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน ในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของประชาชนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเป็นอยู่ที่ดีมากยิ่งขึ้น

สรุป จากแนวคิดที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้แบ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย
 - 1.1 เพศ หมายถึง เพศลักษณะกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศชายและเพศหญิง
 - 1.2 อายุ หมายถึง ระยะเวลา นับตั้งแต่เกิดจนถึงปีปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.3 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิสูงสุดที่ได้รับตามระบบการศึกษาปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 6 ช่วง คือ
 - 1) ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า
 - 2) มัธยมศึกษาตอนต้น
 - 3) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
 - 4) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 - 5) ปริญญาตรี
 - 6) สูงกว่าปริญญาตรี
 - 1.4 อาชีพ หมายถึง อาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง แบ่ง 6 ช่วง คือ
 - 1) รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - 2) เกษตรกร/ประมง
 - 3) พนักงานบริษัท
 - 4) ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว
 - 5) รับจ้างทั่วไป
 - 6) อื่น ๆ ระบุ.....
 - 1.5 รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ของครัวเรือนต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่ง 5 ช่วง คือ
 - 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - 2) 5,000-10,000 บาท
 - 3) 10,001-15,000 บาท
 - 4) 15,001-20,000 บาท
 - 5) มากกว่า 20,000 บาท
2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ประกอบด้วย

1. การรับรู้ข่าวสารโครงการ หมายถึง การที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร รายละเอียดของโครงการ จากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. ป้ายประชาสัมพันธ์ของโครงการ โทรทัศน์ วิทยุ และเจ้าหน้าที่ชี้แจงรายละเอียดโครงการครบถ้วน
2. การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยให้ประชาชนได้รับการอบรมให้มีความรู้ด้านการฝึกอาชีพจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน การสนับสนุน คู่มือ เอกสาร การได้รับการยกย่องจากการทำงานจากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน เช่น ได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากกรมการพัฒนาชุมชนเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบระดับจังหวัด, ใบประกาศผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่น (ผู้นำ อช.) ใบประกาศผู้นำอาชีพก้าวหน้าระดับอำเภอ และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนได้ติดตามสนับสนุนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการแก่ท่านอย่างสม่ำเสมอ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนมีความเสียสละ อุทิศตนให้แก่ชุมชน
3. การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมโครงการตามขั้นตอนของกิจกรรม/โครงการ เริ่มจากการประชาสัมพันธ์เพื่อค้นหาความต้องการของชุมชน ประชุมคัดเลือกกรรมการโครงการ อบรม ฝึกอาชีพของโครงการในปีที่ผ่านมา ไปศึกษาดูงาน นำความรู้ศึกษาดูงานมาเผยแพร่ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ
4. การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง ชุมชนให้การสนับสนุนในการดำเนินโครงการ โดยเริ่มจากกลุ่มผู้นำชุมชนให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอกิจกรรมโครงการ ผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุม/ปรึกษาหารือในกลุ่มกรรมการโครงการ เมื่อมีกิจกรรมของโครงการอย่างสม่ำเสมอ ผู้นำชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการเป็นอย่างดี ชุมชนมีการสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินโครงการ ผู้นำชุมชนมีความเสียสละ ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ ในการดำเนินโครงการ

2.3 บริบทที่เกี่ยวข้องกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

2.3.1 ภารกิจกรมการพัฒนาชุมชน ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการมหาดไทย

พัฒนาชุมชนมีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีกาจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดหน้าที่ ประการหนึ่งในการพัฒนาระบบและกลไกในการส่งเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชนและเครือข่าย องค์กรชุมชน บริหารจัดการให้ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

จากภารกิจข้างต้น กระทรวงมหาดไทยจึงไว้วางใจมอบหมายภารกิจให้กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากกระบวนการพัฒนาชุมชน มีความสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ปฏิบัติงานตามหลัก ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ ความชอบธรรมและคุณธรรม ทำให้ชุมชนพึ่งตนเองบนความพอเพียง โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกกรมและรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะ กรมการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จากภารกิจของกรมฯ และภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงมหาดไทย กรมฯ จึงได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาขยายผลในกระบวนการทำงาน โดยดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงด้วยเกณฑ์ประเมิน 6 ด้าน คือ ลดรายจ่าย (ทำสวนครัว ปลูกดอกขาย) เพิ่มรายได้ (มีอาชีพ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม) ประหยัด (มีการออม มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต) การเรียนรู้ (สืบทอดภูมิปัญญา มีการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (ใช้วัตถุดิบในชุมชน ประกอบอาชีพ ปลูกต้นไม้) เอื้ออารีต่อกัน (ช่วยเหลือคนจน รู้จัก สามัคคี) ในปี 2549-2551 ดำเนินการทั่วไปประเทศได้ จำนวน 58,537 หมู่บ้าน

ต่อมา กรมฯ ได้ขยายผลการดำเนินงานสู่ความยั่งยืนโดยทำหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงให้ เป็นต้นแบบมีศักยภาพ 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด คือ

ด้านจิตใจและสังคม (สามัคคี มีข้อตกลงข้อมูลหมู่บ้าน มีกองทุน ยึดหลัก ประชาธิปไตย มีคุณธรรม จริยธรรม ชุมชนปลอดภัย)

ด้านเศรษฐกิจ (จัดทำบัญชีครัวเรือน ลดรายจ่าย สร้างรายได้ รวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ การออม มีกลุ่มในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน)

ด้านการเรียนรู้ (มีและใช้ข้อมูลชุมชนและแผนชุมชน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสร้างคุณค่า มีศูนย์เรียนรู้ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับหมู่บ้าน สร้างเครือข่ายการพัฒนา)

ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (มีจิตนึกในการอนุรักษ์ฯ มีกลุ่ม/องค์กรด้าน สิ่งแวดล้อมมีการใช้พลังงานทดแทน และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) และแบ่งศักยภาพการพัฒนาหมู่บ้าน เป็น 3 ระดับ

ระดับ “พออยู่ พอกิน” เป็นต้นแบบในการใช้ชีวิตพึ่งตนเอง เน้นการปฏิบัติทำกิน ทำใช้ในครัวเรือนเพื่อลดจ่าย เพิ่มรายได้และมีการออมและขึ้นก้าวหน้า

ระดับ “อยู่ดี กินดี” เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการพัฒนาในรูปกลุ่มการพัฒนา รายได้ด้วยระบบกลุ่ม เพื่อเพิ่มรายได้และขยายโอกาสคนในชุมชน

ระดับ “มั่งมี ศรีสุข” เป็นตัวแบบการบริหารการพัฒนาในรูปแบบองค์กรเครือข่าย เพื่อใช้ศักยภาพในการดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เพื่อขยายโอกาสในการ ประกอบอาชีพและส่งเสริมการจัดสวัสดิการให้กับคนในหมู่บ้านชุมชน

2.3.2 กระบวนการดำเนินพัฒนาหมู่บ้าน

1. จัดตั้งชุมชนปฏิบัติการหมู่บ้าน ประกอบด้วย พัฒนาการ ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร ดำเนินการ กระตุ้นความคิด ร่วมหาทางออก ในการแก้ไขปัญหาของครัวเรือนและชุมชนตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีตัวชี้วัด 6 x 2

2. การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ด้วยการจัดทำชี้วัด 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาหมู่บ้านเพื่อจัดระดับหมู่บ้านตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เป็น 3 ระดับ คือ “พออยู่ พอกิน” “อยู่ดี กินดี” และ “มั่งมี ศรีสุข” ด้วยการนำหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด 6 x 2 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จนเป็นแหล่งเรียนรู้ มาทำการประเมินเพื่อจัดระดับหมู่บ้าน

ดำเนินกระบวนการส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้านด้วยการสร้างความรู้ ความสามารถของแกนนำชุมชนในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้าน สร้างความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับครอบครัวพัฒนา พัฒนาทักษะการดำรงชีวิตและขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนเอง

คณะทำงานระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ประเมินผลการพัฒนาและประกาศเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

2.3.3 การเชิดชูเกียรติและความสำเร็จในการดำเนินงาน

โดยได้จัดให้มีการคัดเลือกหมู่บ้านพัฒนาตัวอย่างและได้รับพระกรุณาจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานนามและโล่รางวัลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง “อยู่เย็น เป็นสุข” เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2549 และพระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้นำชุมชนที่มีผลงานการจัดการพัฒนาดีเด่น เข้าเฝ้าฯ ปีละ 1 ครั้ง จนถึงปัจจุบัน

2.3.4 การพัฒนาขยายผลวิถีชีวิตประชาชนตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ในการดำเนินการ อาศัยหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสำคัญ ในการจัดการเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มใน 3 มิติ คือ

มิติเศรษฐกิจ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานราก สร้างรายได้ ขยายโอกาสของชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้มีมาตรฐาน ผู้บริโภคปลอดภัย ผู้ผลิตปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมปลอดภัย การส่งเสริมแหล่งทุนในชุมชนด้วยการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน หนี้นอกระบบ สร้างสวัสดิการชุมชน

มิติความมั่นคง โดยการปกป้องสถาบัน ขยายแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและคุณูปการของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสริมสร้างการบริหารจัดการชุมชนอย่างธรรมาภิบาลและเสริมสร้างจิตสำนึกป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มิติด้านสังคม โดยการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้สังคมเอื้ออารีต่อกัน ลดความขัดแย้ง แบ่งฝาย สร้างความสมานฉันท์ในการทำงานเพื่อชุมชนร่วมกัน ด้วยกระบวนการพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการ จัดทำแผนเพื่อพัฒนาชุมชน รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนโดยใช้เกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)

2. ยกระดับการประเมินการพัฒนาหมู่บ้าน ด้วยการประเมินเชิงคุณภาพด้วยเกณฑ์ “ความสุข มวลรวมของชุมชน” หรือ “ความสุขมวลรวมของหมู่บ้าน” (Gross Village Happiness: GVH) โดยจัดระดับความสุขของคนในชุมชนระดับบุคคล ครอบครัว และหมู่บ้าน ด้วยกระบวนการประเมินแบบมีส่วนร่วมของประชาชน

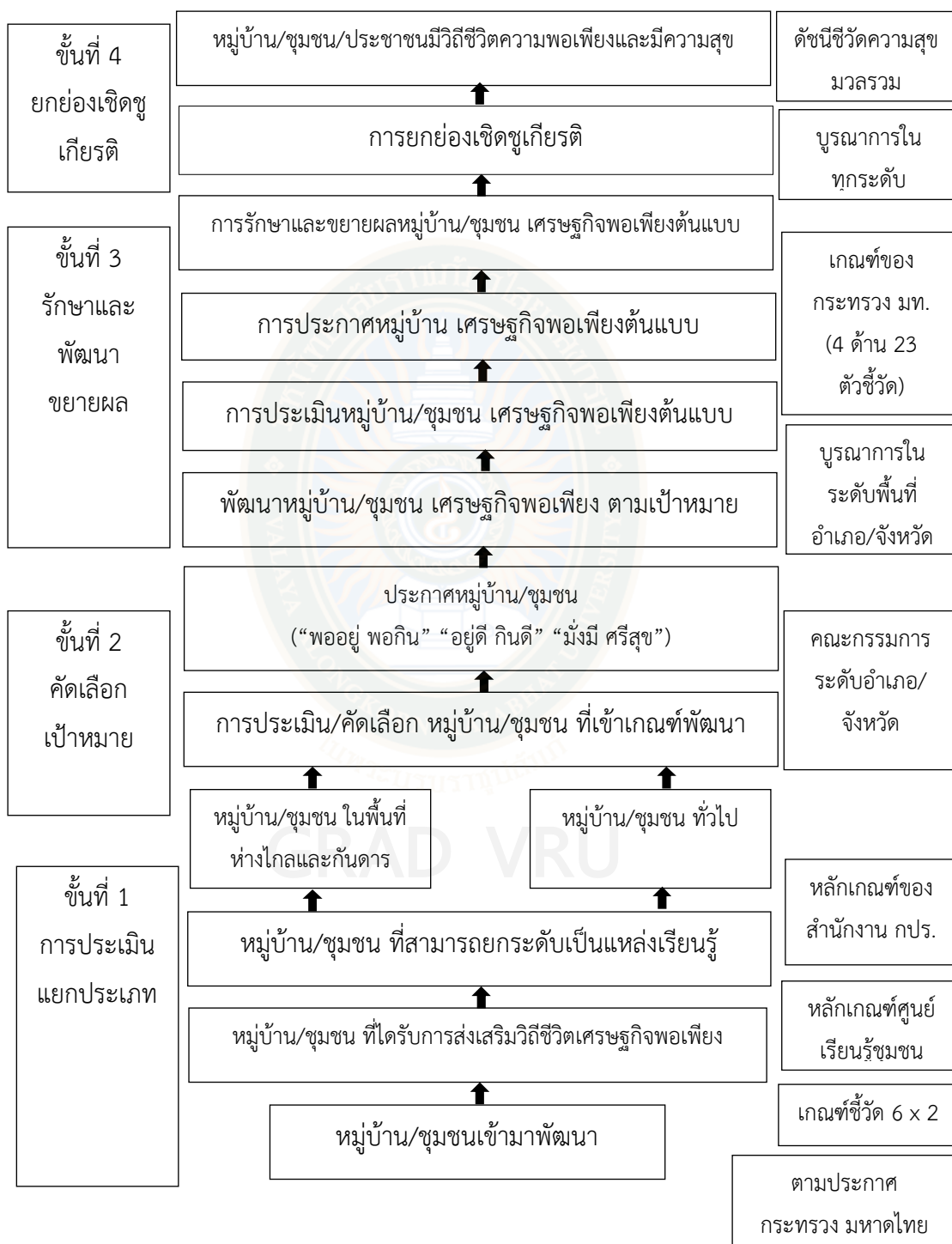
3. ขยายผลความรู้การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ไปสู่หมู่บ้านอื่น ในลักษณะบ้านพี่เมืองน้อง

4. ส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ทักษะของชุมชนในการบริหารจัดการพัฒนาโดยชุมชน

5. การพัฒนากลุ่ม องค์กรในหมู่บ้านเพื่อจัดเป็นสวัสดิการสังคม/ชุมชน

6. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเพื่อให้เกิดความสงบสุขสมานฉันท์

7. ส่งเสริมการนำความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติไปขยายผลโดยใช้ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเป็น ศูนย์กลาง

ภาพที่ 2.4 Road Map หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดเป็น 4 ชั้น ประกอบด้วย

ชั้นที่ 1: การประเมินและการแยกประเภทหมู่บ้านหรือชุมชน

1. การพัฒนาหมู่บ้านจะดำเนินในหมู่บ้านตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ใช้ฐานข้อมูลกรมการปกครอง พ.ศ. 2549 จำนวน 74,435 หมู่บ้าน ตามสภาพภูมิสังคมของแต่ละหมู่บ้าน โดยการประสานพลังการพัฒนาจากภายในชุมชน (Outside-in) โดยกระบวนการแผนชุมชนและพลังการส่งเสริมสนับสนุน ของหน่วยงานจากภายนอก ในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตของชุมชน

2. ส่งเสริมหมู่บ้านหรือชุมชน ให้มีวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยหลักการการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาเพื่อตนเอง ตามแนวคิดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ด้วยการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง โดยมีเป้าหมายการพัฒนา ตามเกณฑ์ ประเมิน 6 ด้าน 12 ตัวชี้วัด โดยมีพัฒนาการ อาสาสมัคร ผู้นำชุมชน ร่วมเป็นชุดปฏิบัติการขับเคลื่อนร่วมกับภาคีการพัฒนา ทำให้มีหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด

3. ส่งเสริมหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อยกระดับเป็นแหล่งเรียนรู้ ในหมู่บ้านที่มีการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านเกณฑ์ 6 ด้าน 12 ตัวชี้วัดแล้ว ให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มความสามารถของครอบครัวที่ดำเนินการให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ กำหนดเป็นจุดเรียนรู้ในหมู่บ้าน และทำให้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยการมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมให้การเรียนรู้กันของคนในหมู่บ้านหรือชุมชน และให้การเรียนรู้แก่ผู้สนใจจากภายนอกชุมชน ซึ่งได้ดำเนินการส่งเสริมให้หมู่บ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ได้

4. การดำเนินการส่งเสริมการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงอัตลักษณ์และภูมิสังคมของแต่ละชุมชน เพื่อการใช้วิธีการในการส่งเสริมที่แตกต่างกัน ระหว่างในหมู่บ้านหรือชุมชนต่างๆ ไป กับหมู่บ้านหรือชุมชน ในพื้นที่ห่างไกลและก้นดง ที่ใช้ในแนวทางการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เป็นหมู่บ้านมีลักษณะเป็นพื้นที่สูงเป็นที่อยู่ของชาวเขาชนกลุ่มน้อย พื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคงตามแนวชายแดน พื้นที่เส้นทางการคมนาคมยากลำบาก ห่างไกล เสี่ยงภัยมีโรคภัยไข้เจ็บชุกชุม มีความเป็นอยู่ยากลำบาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ผู้ทำหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนาจึงต้องพิจารณาและศึกษาสภาพชุมชนเพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจ เพื่อเลือกวิธีการเข้าถึง เพื่อการพัฒนาที่สัมฤทธิ์ผล

ชั้นที่ 2: การคัดเลือกหมู่บ้านหรือชุมชน เป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาเป็นหมู่บ้านพัฒนาตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

1. การประเมินหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6 ด้าน สำนักงานพัฒนาชุมชนจะทำการประเมินหมู่บ้านหรือชุมชน เพื่อแยกระดับหมู่บ้านตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้เกณฑ์ชี้วัดของกระทรวงมหาดไทย 4 ด้าน 23 ตัวชี้วัด เป็นเกณฑ์ในการประเมินและพิจารณาแยกประเภท จัดระดับหมู่บ้าน โดยมุ่งเน้นให้เสนอหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์จริงๆ เน้นในเชิงคุณภาพไม่เน้นปริมาณ

2. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดทำบัญชีหมู่บ้านเป้าหมาย โดยการนำผลการประเมินหมู่บ้านมาจัดประเภทของแต่ละหมู่บ้าน เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงพื้นฐาน คือหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์ เป็นหมู่บ้าน ระดับ “พออยู่ พอกิน” และขั้นก้าวหน้า คือ หมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์เป็นหมู่บ้านระดับ “อยู่ดี กินดี” และระดับ “มั่งมี ศรีสุข” ซึ่งทั้ง 3 ระดับ ระดับนี้สามารถพัฒนาไปได้ เฉพาะระดับของตนเอง ไม่จำเป็นต้องพัฒนาเป็นลำดับหรือขั้นตอนต่อกันไป

3. การตรวจสอบผลการประเมินหมู่บ้านและชุมชน และจัดเรียงลำดับ เพื่อกำหนดหมู่บ้านเป้าหมาย โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนำเสนอผลการประเมินให้ศูนย์อำนวยการปฏิบัติการขจัดความยากจนและพัฒนาชนบทตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (ศจพ.จ.) พิจารณาตรวจสอบและจัดลำดับหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านพัฒนาตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละระดับของจังหวัด พร้อมทั้งกำหนดหมู่บ้านเป้าหมายในการพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านต้นแบบของจังหวัด

ขั้นที่ 3: การพัฒนาขยายผลวิถีชีวิตประชาชนตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เมื่อกำหนดหมู่บ้านเป้าหมายในแต่ละระดับ ของจังหวัดแล้วเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านพัฒนาตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จึงต้องมีกิจกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชน และศักยภาพของชุมชน คือ

1. การเพิ่มศักยภาพ ของแกนนำชุมชน ให้มีความสามารถในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชนได้ด้วยชุมชนเอง โดยให้ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต เป็นผู้รับผิดชอบฝึกอบรมสร้างแกนนำการพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งเป็นตัวแทนจากหมู่บ้านเป้าหมาย

2. การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ตามเป้าหมายในทางเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบแยกเป็นหมู่บ้านระดับ “พออยู่ พอกิน” หมู่บ้านระดับ “อยู่ดี กินดี” และหมู่บ้าน “มั่งมี ศรีสุข” บ้านมุ่งหมายให้ประชาชนในหมู่บ้านน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นวิถีชีวิตของชุมชน จังหวัดจะจัดกิจกรรมเพื่อ

- สร้างการเรียนรู้ของประชาชน และเกิดการยอมรับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- กิจกรรมเพิ่มทักษะการประกอบกิจกรรมการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงในครัวเรือน ทักษะการบริหารจัดการกิจกรรมกลุ่ม ทักษะการบริหารจัดการเครือข่ายเพื่อการพัฒนา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามพื้นฐานของหมู่บ้านและระดับหมู่บ้านเป้าหมาย พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้เพื่อค้นหา

- กิจกรรมเพิ่มทักษะการบริหารจัดการชุมชน เป็นการทบทวน ปรับประยุกต์ขั้นตอนรูปแบบ การพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อสร้างความยั่งยืนของการพัฒนา หรือกิจกรรมสร้างการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตย กิจกรรมสร้างความรัก ความเข้าใจ ความสามัคคีในหมู่บ้าน

- สรุปผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ เพื่อนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญา ไปจัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และกิจกรรมในศูนย์เรียนรู้ของชุมชนเพื่อขยายผลสู่หมู่บ้าน ชุมชนอื่นๆ ต่อไป รวมทั้ง การประเมินความ “อยู่เย็นเป็นสุข” หรือความสุขมวลรวมของชุมชน (Gross Village Happiness: GVH) เพื่อทราบผลกระทบการพัฒนาของหมู่บ้านว่ามีระดับความสุขได้

ขั้นที่ 4: การยกย่องและเชิดชูเกียรติ

1. การประกาศหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ด้วยคณะกรรมการประเมินผล หลังการพัฒนาหมู่บ้าน ด้วยเกณฑ์การประเมินหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของ กระทรวงมหาดไทย (พิจารณาเกณฑ์การเป็นหมู่บ้านต้นแบบเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นเด่นชัด เช่น ความยั่งยืน ของผลการพัฒนา ความสามารถในการบริหารจัดการชุมชน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของ หมู่บ้าน เป็นต้น ทั้งนี้ จังหวัดสามารถเพิ่มเติมตัวชี้วัดความเหมาะสมของพื้นที่เพื่อแยกหมู่บ้านต้นแบบ ให้เห็นโดดเด่นต่างจากหมู่บ้านทั่วไป) ตรวจสอบและประกาศความสำเร็จของการเป็นหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

2. สนับสนุนให้เข้าสู่กระบวนการ การประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เพื่อรับรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยการสนับสนุนให้บุคคล/ชุมชน เข้าสู่กระบวนการประกวดดังกล่าว

3. หมู่บ้านหรือชุมชนดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาต่อเนื่องเพื่อให้หมู่บ้านหรือ ชุมชน และประชาชนมีวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีความสุข ด้วยการดำเนินกิจกรรมประจำวัน อย่างพอเพียง ที่มีพฤติกรรมของชุมชนประกอบด้วย

- มีความพอประมาณ หมายถึง ความพอเหมาะสมความจำเป็นที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

- ยึดหลักความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียง นั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุมีผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

- มีหลักการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นในอนาคต

- ด้วยเงื่อนไขความรู้ ที่ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

- พร้อมทั้งเงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างให้เกิดขึ้น ประกอบด้วย มีความ ตระหนักในคุณธรรม และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต อาศัยกระบวนการ จากความสัมพันธ์ของประชาชนในการพัฒนา ต่อยอดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ให้เป็น หมู่บ้านหรือชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ และพร้อมที่จะเป็นแหล่งวิชาการให้การเรียนรู้เพื่อการ พัฒนาให้กับหมู่บ้านหรือชุมชนอื่นๆ ต่อไป

ลักษณะของกิจกรรมที่ดำเนินในหมู่บ้าน

1. พออยู่ พอกิน

ผลที่ต้องการ คือ การดำเนินการเพื่อสร้างความเข้มแข็งทั้งระบบคิดและกิจกรรม เพื่อการพึ่งตนเองให้ได้ทางเลือกพลังงานทดแทน การปรับปรุงคุณภาพวัสดุเหลือใช้เพื่อใช้ประโยชน์

การส่งเสริมความสัมพันธ์และการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมในการช่วยเหลือกันทำงาน (การลงแขก)
การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกัน การแก้ไข และฟื้นฟู ปัญหาจากสิ่งเสพติด เป็นต้น

2. อยู่ดี กินดี

ผลที่ต้องการ คือ การขยายความเข้มแข็งที่เกิดจากครอบครัวหรือปัจเจกขยาย
ไปสู่ความร่วมมือสร้างพลังแบ่งปันช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างกัน สร้างและพัฒนาระบบกลุ่มเพื่อ
ยกระดับคุณค่าในชุมชน

ตัวอย่างกิจกรรม เช่น กิจกรรมเพื่อสร้างรายได้ การส่งเสริมการออมทรัพย์เพื่อ
การผลิต ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การพัฒนากระบวนการผลิต การพัฒนาพลังงานทดแทน การ
พัฒนาแผนธุรกิจกลุ่มอาชีพ การเสริมสร้างสวัสดิการชุมชน เช่น การปลูกต้นไม้ไว้ใช้ประโยชน์ใน
อนาคต เป็นต้น

3. มั่งมี ศรีสุข

ตัวอย่างกิจกรรม เช่น จัดให้มีการฝึกอบรม เพิ่มพูนความรู้ จากเครือข่ายที่มี
ประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะด้านการจัดสวัสดิการชุมชน กิจกรรมเรียนรู้เพื่อ
เสริมสร้างทักษะด้านการอาชีพและเครือข่ายด้านอาชีพกิจกรรมเรียนรู้การบริหารจัดการเครือข่าย
วิสาหกิจ เช่น กิจกรรมการบริหารจัดการหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นต้น (คู่มือการดำเนินงาน
โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ, 2555)

2.4 บริบทที่เกี่ยวข้องกับอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.4.1 ข้อมูลทั่วไปอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. ที่ตั้งว่าการอำเภอบางไทร หมู่ที่ 4 ตำบลบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เนื้อที่ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ทั้งหมด 219.6

ตารางกิโลเมตร

3. อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบางบาล และอำเภอพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอสสามโคก (จังหวัดปทุมธานี)

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอบางปะอิน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอลาดบัวหลวง และอำเภอเสนา

4. การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 23 ตำบล จำนวน 136 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลบางไทร จำนวน 10 หมู่บ้าน
2. ตำบลบางพลี จำนวน 5 หมู่บ้าน
3. ตำบลสนามชัย จำนวน 8 หมู่บ้าน
4. ตำบลบางแปง จำนวน 3 หมู่บ้าน
5. ตำบลหน้าไม้ จำนวน 4 หมู่บ้าน
6. ตำบลบางอีไท จำนวน 4 หมู่บ้าน

7. ตำบลแคออก จำนวน 4 หมู่บ้าน
8. ตำบลแคตก จำนวน 5 หมู่บ้าน
9. ตำบลช่างเหล็ก จำนวน 4 หมู่บ้าน
10. ตำบลกระแซง จำนวน 5 หมู่บ้าน
11. ตำบลบ้านกลิ้ง จำนวน 9 หมู่บ้าน
12. ตำบลช่างน้อย จำนวน 5 หมู่บ้าน
13. ตำบลห่อหมก จำนวน 4 หมู่บ้าน
14. ตำบลไผ่พระ จำนวน 8 หมู่บ้าน
15. ตำบลกกแก้วบุรพา จำนวน 6 หมู่บ้าน
16. ตำบลไม้ตรา จำนวน 13 หมู่บ้าน
17. ตำบลบ้านม้า จำนวน 8 หมู่บ้าน
18. ตำบลโพแดง จำนวน 4 หมู่บ้าน
19. ตำบลโคกช้าง จำนวน 7 หมู่บ้าน
20. ตำบลเชียงรากน้อย จำนวน 4 หมู่บ้าน
21. ตำบลช่างใหญ่ จำนวน 4 หมู่บ้าน
22. ตำบลบ้านเกาะ จำนวน 6 หมู่บ้าน
23. ตำบลราชคราม จำนวน 5 หมู่บ้าน

2.4.2 การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอบางไทรประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 11 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลบางไทร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางไทรและตำบลบางพลีทั้งตำบล
บางส่วนของตำบลไม้ตรา และบางส่วนของตำบลบ้านเกาะ
2. เทศบาลราชคราม ครอบคลุมพื้นที่ตำบลราชครามและตำบลช่างใหญ่ทั้งตำบล
3. องค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสนามชัยและตำบลบ้านเป้งทั้งตำบล
4. องค์การบริหารส่วนตำบลบางยี่โท ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหน้าไม้ ตำบลแคตก ตำบลช่างเหล็ก และตำบลห่อหมกทั้งตำบล
5. องค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกระแซงและตำบลช่างน้อยทั้งตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลิ้ง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านกลิ้งและตำบลแคออกทั้งตำบล
7. องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไผ่พระ ตำบลกกแก้วบุรพาทั้งตำบล และตำบลบ้านเกาะ (นอกเขตเทศบาลตำบลบางไทร)
8. องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ตรา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไม้ตรา (นอกเขตเทศบาลตำบลบางไทร)
9. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม้า ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านม้าทั้งตำบล

10. องค์การบริหารส่วนตำบลโคกช้าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกช้างทั้งตำบล
11. องค์การบริหารส่วนตำบลโพแดง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโพแดงและตำบลเชียงรากน้อยทั้งตำบล

2.4.3 ประชากร

จำนวนประชากรของอำเภอบางไทรมีจำนวนทั้งสิ้น 36,249 คน ชาย 17,673 คน หญิง 18,576 คน จำนวนครัวเรือน 9,907 ครัวเรือน

อาชีพ รับจ้างทั่วไป อาชีพทำนา เกษตร ประมง ทำสวนผลไม้

2.4.4 การบริการพื้นฐาน

1. การคมนาคม

ทางหลวง หมายเลข 3111 ซึ่งมีสภาพลาดยาง ส่วนเส้นทางคมนาคม ระหว่างหมู่บ้านจะเป็นถนนคอนกรีตและถนนดินลูกรังเป็นส่วนใหญ่

2. การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์ย่อย จำนวน 1 แห่ง

3. แหล่งน้ำธรรมชาติ

- แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย คลองพระยาบันลือ

4. สถานศึกษา

- โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 24 แห่ง

- โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 8 แห่ง

5. ห้างสรรพสินค้า คือ LOTUS Express จำนวน 1 แห่ง

6. โรงพยาบาลบางไทร จำนวน 1 แห่ง

7. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 1 แห่ง

2.4.5 วัด จำนวน 31 แห่ง

2.4.6 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

1. การรวมกลุ่มของประชาชน

- กลุ่ม OTOP จำนวน 23 กลุ่ม

- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 9 กลุ่ม

- กองทุนหมู่บ้าน จำนวน 136 กองทุน

- กลุ่มโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน จำนวน 14 กลุ่ม

- กลุ่มเกษตรกร จำนวน 18 กลุ่ม

- วิสาหกิจชุมชน จำนวน 35 กลุ่ม

2. จุดเด่นของพื้นที่

- พื้นที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกไม้ผลและทำการเกษตร

- เส้นทางหลวงสามารถเดินทางติดต่อไปยังต่างจังหวัดได้สะดวก

- มีศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เป็น

สถานที่ท่องเที่ยว และฝึกอาชีพด้านช่างฝีมือ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉลวย หนูจิตร (2551) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้านการให้บริการ พบว่า มีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้านการให้บริการ

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.2 อายุเฉลี่ย 42.9 ปี (S.D. = 8.86) ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 91.05 จบการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 55.9 มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 46,905.59 บาท ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็น อสม. เฉลี่ย 7.9 ปี (S.D. = 6.40) ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.61) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเป็น อสม. มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.12$ p-value = 0.02, $r = -0.12$ p-value = 0.03, $r = 0.18$ p-value < 0.01 ตามลำดับ) และปัจจัยทั้ง 6 ด้าน พบว่า ด้านการได้รับข่าวสาร ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน ด้านการรับรู้ต่อผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนได้รับการยอมรับนับถือ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.61$ p-value < 0.01, $r = 0.62$ p-value < 0.01, $r = 0.69$ p-value < 0.01)

อารดา พุ่มหิรัญ (2551) ศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนอิสลามคลองกุ่มและชุมชนสมหวัง เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนในชุมชนอิสลามคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประชาชนสมหวัง เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่ประชาชนในชุมชนอิสลามคลองกุ่มที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน และที่อยู่อาศัยต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนในชุมชนสมหวังที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน และที่อยู่อาศัยต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนระหว่างประชาชนในชุมชนอิสลามคลองกุ่มกับประชาชนในชุมชนสมหวัง เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนในชุมชนอิสลามคลองกุ่มกับประชาชนในชุมชนสมหวัง มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโดยภาพรวม ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับประโยชน์ จากการพัฒนา และด้านการประเมินผลการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมศักดิ์ แต่งยามา (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก กรณีศึกษา: อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์

จากการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอชนแดน ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ย

= 3.83 (S.D. = 0.97) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ด้านการวางแผนและด้านดำเนินงาน อยู่ในระดับสูง คะแนนเฉลี่ย = 4.23 (S.D. = 0.89) คะแนนเฉลี่ย = 3.98 (S.D. = 0.70) และคะแนนเฉลี่ย = 3.81 (S.D. = 1.00) ตามลำดับ ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย = 3.20 (S.D. = 0.94)

ดุสิต หิรัญวรรณ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองนำอยู่ด้านสุขภาพ เทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.3 อายุเฉลี่ย 50.48 ปี (S.D. = 11.24) ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 82.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 29.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 16,352.67 บาท ส่วนใหญ่เป็นกรรมการฝ่ายในชุมชนร้อยละ 61.3 ระยะเวลาที่เป็นกรรมการชุมชนเฉลี่ย 3.98 ปี (S.D. = 3.25) ระดับการมีส่วนร่วมขอกรรมการชุมชนพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D. = 1.05) ปัจจัยกับการมีส่วนร่วม พบว่า ตำแหน่งในกรรมการชุมชน และระยะเวลาที่เป็นกรรมการชุมชนมีความสัมพันธ์ระดับต่ำทางบวก และระดับปานกลางทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.16$ p-value = 0.05, $r = 0.35$ p-value = 0.01) และปัจจัยทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านการได้รับข่าวสาร ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน ด้านการรับรู้ต่อผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ($r = 0.76$ p-value < 0.01, $r = 0.85$ p-value < 0.01, $r = 0.83$ p-value < 0.01, $r = 0.90$ p-value < 0.01, $r = 0.92$ p-value < 0.01 ตามลำดับ)

วารุณี ไชยสุริยะศักดิ์ (2555) ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมที่ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโครงการค่ายเยาวชนสมองแก้ว พบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนสมองแก้ว ตั้งแต่รุ่นที่ 14-25 จำนวน 12 รุ่น จำนวน 345 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 64.35 มีช่วงอายุ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.58 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 35.07 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 53.62 ไม่เคยเข้าร่วมโครงการมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 58.84 เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากผู้ปกครองต้องการให้เข้า คิดเป็นร้อยละ 26.51

2. การมีส่วนร่วมของผู้ร่วมโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนสมองแก้ว ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์มากที่สุด ให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ อยู่ในระดับรองลงมา และให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

3. ประสิทธิภาพการดำเนินโครงการโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการค่ายเยาวชนสมองแก้ว ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยให้ความสำคัญในด้านการพัฒนามากที่สุด ให้ความสำคัญในด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับรองลงมา และให้ความสำคัญในด้านความสามารถในการผลิต น้อยที่สุด

4. ความแตกต่างของประสิทธิผลการดำเนินโครงการเยาวชนสมองแก้ว จำแนก ตาม เพศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันในด้านประสิทธิผลการดำเนินโครงการโดยรวม ด้านความสามารถในการผลิต ด้านประสิทธิภาพ ด้านความพึงพอใจ ด้านการปรับตัว และด้านการพัฒนา

5. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมโครงการโดยรวมกับประสิทธิผลการดำเนินงานโครงการโดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.49$) เมื่อจำแนกการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมโครงการเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมโครงการ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำกับประสิทธิผลการดำเนินโครงการโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.35, 0.38, 0.38$ และ 0.24 ตามลำดับ)

เรวัต เกตตระกูล (2555) ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการเข้ามาตั้งถิ่นฐานในชุมชน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ด้านการรับผลประโยชน์ ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ร้อยละ 21.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร ตำรา และ ผลงานวิจัยต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของปีงบประมาณ 2557 กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 160 คน จำนวน 4 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อหาข้อเท็จจริง และข้อสรุปเชิงปริมาณทางด้านฐานนิยม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรศึกษา
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรศึกษา

3.1.1 ประชากรศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษากับกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม ในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำนวน 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 6 ตำบลบ้านม้า, หมู่ 2 ตำบล แดออก, หมู่ 1 ตำบลเชียงรากน้อย, หมู่ 1 ตำบลบ้านแปง หมู่บ้านๆละ 40 คน รวมเป็น 160 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่ม โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Krejcie & Morgan

$$n = \frac{x^2 Np(1-p)}{E^2(N-1) + x^2 p(1-p)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

E = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

x^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95 % ($x^2 = 3.84$)

p = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด p = 0.5)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{3.841 \times 160 \times 0.5 \times 0.5}{0.05^2 \times (160 - 1) + 3.841 \times 0.5 \times 0.5}$$

$$n = \frac{153.64}{0.3975 + 0.9025}$$

$$n = \frac{153.64}{1.3}$$

$$n = 118.18$$

ประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 119 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลครั้งนี้ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว โดยอาศัยเอกสารวิชาการ ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุด และทางอินเทอร์เน็ต เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยจะใช้วิธีการอ่านแบบสอบถามให้ฟังและบันทึกคำตอบ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ พร้อมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้น แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจากหนังสือ เอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัย ตลอดจนขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ เมื่อศึกษาจนได้แนวคิดดังกล่าวแล้ว จึงนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัย

2. กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาแบบสอบถามทั้ง 3 ส่วน

3. สร้างแบบสอบถามในแต่ละส่วน พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม ทั้ง 3 ส่วน แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบว่ามีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่จะศึกษาหรือไม่เพียงใด โดยนำมาคำนวณค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ตามเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

โดยที่ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถาม

ΣR หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัย ได้ปรับปรุงถ้อยคำ สำนวนในข้อคำถามบางข้อ และเพิ่มเติมรายละเอียดตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้แบบสอบถามมีความชัดเจน สมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้ทดลอง

4. นำแบบสอบถามมาทดลองกับกับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาจากประชากรของกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

5. รวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง มาคำนวณความเชื่อมั่น

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากแบบสอบถามด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล จากมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้แก่ผู้ใหญ่บ้าน ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย

3.3.2 กำหนดวัน เวลา ในการแจกแบบสอบถาม โดยนัดหมายตัวแทนครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ ล่วงหน้า

3.3.3 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ที่ต้องใช้ เช่น ดินสอ ปากกา และแบบสอบถาม

3.3.4 แจกแบบสอบถาม และเก็บคืนแบบสอบถาม ตามกำหนด วัน และเวลา ตามหมู่บ้านเป้าหมาย

3.3.5 ตรวจสอบแบบสอบถาม ข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง

3.3.6 การลงรหัสข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มากำหนดใส่รหัส

3.3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ผู้ศึกษาจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับก่อนลงรหัสข้อมูล จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

3.4.1 ข้อมูล แบบสอบถามส่วนที่ 1 เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

3.4.2 ข้อมูล แบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ผู้วิจัยใช้เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิกเคอร์ท (Likert's Scale) มี 5 ค่า

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ดังนั้น การวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนโครงการฯ จะมีขั้นตอนของคะแนนเฉลี่ย (อ้างอิง จำเนียร โกมลวานิช, 2553) ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	=	ค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	=	4.51-5.00
มาก	=	3.51-4.50
ปานกลาง	=	2.51-3.50
น้อย	=	1.51-2.50
น้อยที่สุด	=	1.00-1.50

3.4.3 ข้อมูล แบบสอบถามส่วนที่ 3 เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ผู้วิจัยใช้เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิกเคอร์ท (Likert's Scale) มี 5 ค่า

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ดังนั้น การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการฯ จะมีขั้นตอนของคะแนนเฉลี่ย (อ้างอิงใน จำเนียร โกมลวานิช, 2553) ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม	=	ค่าเฉลี่ย
มากที่สุด	=	4.51-5.00
มาก	=	3.51-4.50
ปานกลาง	=	2.51-3.50
น้อย	=	1.51-2.50
น้อยที่สุด	=	1.00-1.50

เกณฑ์ในการแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อ้างอิงใน พัฒนุช ผดุงมาตรวรรกุล, 2550) ดังนี้

0.01-0.09	หมายถึง	แทบจะไม่มีความสัมพันธ์
0.10-0.29	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.30-0.69	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
0.70 ขึ้นไป	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาคิดคะแนนที่กำหนดไว้ แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.5.2 ใช้ t – test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one – way – ANOVA เพื่อหาความสัมพันธ์

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการฯ ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 119 คน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ดังรายละเอียดดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
f	หมายถึง	ค่าความถี่ (Frequency)
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t-test)
F	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ (F-test)
Df	หมายถึง	ขั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	หมายถึง	ผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
PC	หมายถึง	ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Person Correlation)
**	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	51	42.9
หญิง	68	57.1
รวม	119	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และเป็นเพศชาย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
35 - 50 ปี	44	37.0
51 - 60 ปี	37	31.1
61 - 70 ปี	26	21.8
71 ปีขึ้นไป	12	10.1
รวม	119	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 35 – 50 ปี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมา ช่วงอายุ 51 – 60 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 71 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	64	53.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	24	20.2
มัธยมตอนปลายหรือเทียบเท่า	19	16.0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	9	7.6
ปริญญาตรี	3	2.5
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	119	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 71 ปีขึ้นไป มีน้อยที่สุด มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	5	4.2
ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว	11	9.2
เกษตรกร/ประมง	35	29.4
รับจ้างทั่วไป	44	37.0
พนักงานบริษัท	5	4.2
อื่นๆ	19	16
รวม	119	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมามีอาชีพเกษตรกร/ประมง มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพพนักงานบริษัท น้อยที่สุด มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์แสดงจำนวนและร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม รายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	26	21.80
5,000 - 10,000 บาท	62	52.10
10,001 – 15,000 บาท	17	14.30
15,001 – 20,000 บาท	7	5.90
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	7	5.90
รวม	119	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมา รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 และกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือรายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.90 และรายได้ต่อเดือน มากกว่า 20,000 บาทขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เป็นรายด้าน และโดยรวมทุกด้าน

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการตัดสินใจ

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจ	ระดับการมีส่วนร่วม รวม		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านได้สำรวจสภาพชุมชนเพื่อค้นหาปัญหาและความ ต้องการของประชาชนในชุมชน	3.83	0.90	มาก
2. ท่านเข้าประชุมเพื่อวางแผนโครงการ	3.88	0.85	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดคร่าวเป้าหมาย	3.66	0.89	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบปฏิบัติในโครงการ	3.55	0.85	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจ	ระดับการมีส่วนร่วม		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา ชุมชน	3.66	0.87	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมสาคิต ใน โครงการฯ	3.61	0.93	มาก
7. ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจในการดำเนิน โครงการให้กับประชาชนได้เห็นถึงประโยชน์ในการเข้าร่วม โครงการ	3.90	0.85	มาก
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับประชาชน และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในโครงการ	3.84	0.83	มาก
รวม	3.74	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก คือ ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการให้กับประชาชนได้เห็นถึงประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา คือ ท่านเข้าประชุมเพื่อวางแผนโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบปฏิบัติในโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการดำเนินงาน

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านได้นำความรู้จากการอบรมอาชีพที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากหน่วยงานของรัฐ มาเผยแพร่สมาชิกในโครงการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาของโครงการ	3.94	0.96	มาก
2. ท่านได้สละแรงงานเพื่อช่วยในการดำเนินโครงการของกลุ่ม	4.07	0.90	มาก
3. ท่านได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ในโครงการของกลุ่มเพื่อให้เกิดรายได้	4.00	0.89	มาก
4. ท่านได้เข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดโครงการ	4.04	0.82	มาก
5. ท่านได้ประสานงานให้ประชาชนมีความสำนึกรักโครงการ และร่วมใจพัฒนาโครงการ	3.91	0.91	มาก
6. ท่านได้นำวัสดุ อุปกรณ์ ของท่านมาสนับสนุนโครงการ	3.45	1.01	ปานกลาง
7. ท่านได้มีส่วนร่วมในการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในโครงการ	3.54	1.00	มาก
8. ท่านได้ชักชวนเพื่อน ญาติ บุคคลที่รู้จัก ให้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ	4.07	0.90	มาก
รวม	3.88	0.72	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้สละแรงงานเพื่อช่วยในการดำเนินโครงการของกลุ่มและ ท่านได้ชักชวนเพื่อน ญาติ บุคคลที่รู้จัก ให้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา คือ ท่านได้เข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้นำวัสดุ อุปกรณ์ ของท่านมาสนับสนุนโครงการ ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการรับผลประโยชน์

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการรับผลประโยชน์	ระดับการมีส่วนร่วม		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.03	0.88	มาก
2. ท่านมีความภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ให้กับชุมชน	4.24	0.81	มาก
3. ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น	3.90	0.95	มาก
4. ท่านมีอาชีพเพิ่มขึ้น จากการอบรมฝึกอาชีพของโครงการ	3.75	0.98	มาก
5. การเข้าร่วมโครงการของท่าน ทำให้ครอบครัวของท่านมีความสุขมากขึ้น	4.09	0.89	มาก
6. โครงการทำให้ท่านได้รับความรู้มากขึ้น	4.17	0.83	มาก
7. โครงการทำให้ท่านสามารถพึ่งตนเองได้	4.09	0.91	มาก
8. โครงการทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น	4.09	0.85	มาก
รวม	4.45	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีความภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ให้กับชุมชน ($\bar{X} = 4.24$) รองลงมา ค่าเฉลี่ยเท่ากัน 3 ข้อ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) คือ การเข้าร่วมโครงการของท่าน ทำให้ครอบครัวของท่านมีความสุขมากขึ้น โครงการทำให้ท่านสามารถพึ่งตนเองได้ และโครงการทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านมีอาชีพเพิ่มขึ้น จากการอบรมฝึกอาชีพของโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านมีส่วนร่วมในการทำแบบประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ	3.88	0.90	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่ประเมินผลงานของกลุ่ม	3.61	0.87	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการสรุปผลงานในการดำเนินงานในโครงการ	3.46	0.97	ปานกลาง
4. ท่านได้นำผลจากการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในโครงการครั้งต่อไป	3.53	0.91	มาก
5. ท่านได้รับทราบการสรุปผลการดำเนินงานและการประเมินผลงานของโครงการจากเจ้าหน้าที่	3.66	0.98	มาก
6. ท่านเคยพบข้อบกพร่องในการดำเนินงานแล้วนำมาเสนอต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	3.10	1.00	ปานกลาง
7. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานในโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด	3.32	1.00	ปานกลาง
8. ท่านได้เชิญหน่วยงานภายนอกมาร่วมประเมินโครงการ	3.03	1.11	ปานกลาง
รวม	3.45	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการทำแบบประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ ท่านได้รับทราบการสรุปผลการดำเนินงานและการประเมินผลงานของโครงการจากเจ้าหน้าที่ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้เชิญหน่วยงานภายนอกมาร่วมประเมินโครงการ ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมดังนี้

ข้อความการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการตัดสินใจ	3.74	0.70	มาก
2. ด้านการดำเนินงาน	3.88	0.72	มาก
3. ด้านการรับผลประโยชน์	4.45	0.74	มาก
4. ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน	3.45	0.76	ปานกลาง
รวม	3.78	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อเรียงตามด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการรับผลประโยชน์ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ ด้านการดำเนินงาน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$)

การวิเคราะห์ข้อมูลสมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ อยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยใช้ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่จำแนกได้ 2 กลุ่ม และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one – way – ANOVA) เพื่อหาความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

ข้อความการมีส่วนร่วมด้าน	เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
1. ด้านการตัดสินใจ	ชาย	51	3.77	0.76	0.41	117	0.68
	หญิง	68	3.72	0.66	0.40	98.68	0.69
2. ด้านการดำเนินงาน	ชาย	51	3.92	0.74	0.56	117	0.57
	หญิง	68	3.84	0.70	0.56	104.66	0.58
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ชาย	51	4.06	0.83	0.20	117	0.84
	หญิง	68	4.03	0.67	0.20	94.43	0.84
4. ด้านการประเมินผลการทำงาน	ชาย	51	3.38	0.79	0.79	117	0.43
	หญิง	68	3.50	0.73	0.78	103.32	0.43
รวม	ชาย	51	3.78	0.71	0.09	117	0.93
	หญิง	68	3.77	0.62	0.09	98.96	0.93

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ จากกลุ่มตัวอย่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ

ข้อความการมีส่วนร่วมด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่าง	0.58	3	0.19	0.39	0.76
	กลุ่มภายใน	57.00	115	0.50		
	กลุ่มรวม	57.58	118			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่าง	0.89	3	0.30	0.57	0.63
	กลุ่มภายใน	59.96	115	0.52		
	กลุ่มรวม	60.86	118			

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่าง	0.34	3	0.11	0.20	0.89
	กลุ่มภายใน	64.49	115	0.56		
	กลุ่มรวม	64.83	118			
4. ด้านการประเมินผลการ ดำเนินงาน	ระหว่าง	0.06	3	0.02	0.03	0.99
	กลุ่มภายใน	67.64	115	0.59		
	กลุ่มรวม	67.70	118			
รวม	ระหว่าง	0.19	3	0.06	0.15	0.93
	กลุ่มภายใน	50.87	115	0.44		
	กลุ่มรวม	51.06	118			

จากตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่าง	4.38	4	1.09	0.23	0.06
	กลุ่มภายใน	53.21	114	0.47		
	กลุ่มรวม	57.58	118			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่าง	3.48	4	0.87	1.73	0.15
	กลุ่มภายใน	57.38	114	0.50		
	กลุ่มรวม	60.86	118			
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่าง	2.71	4	0.68	1.24	0.30
	กลุ่มภายใน	62.12	114	0.54		
	กลุ่มรวม	64.83	118			

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
4. ด้านการประเมินผลการ ดำเนินงาน	ระหว่าง	1.56	4	0.39	0.67	0.61
	กลุ่มภายใน	66.14	114	0.58		
	กลุ่มรวม	67.70	118			
รวม	ระหว่าง	2.80	4	0.70	1.65	0.17
	กลุ่มภายใน	48.26	114	0.42		
	กลุ่มรวม	51.06	118			

จากตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่าง	6.38	5	1.27	2.81	0.02
	กลุ่มภายใน	51.21	113	0.45		
	กลุ่มรวม	57.58	118			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่าง	5.00	5	1.00	2.02	0.08
	กลุ่มภายใน	55.86	113	0.49		
	กลุ่มรวม	60.86	118			
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่าง	4.21	5	0.84	1.57	0.17
	กลุ่มภายใน	60.63	113	0.54		
	กลุ่มรวม	64.83	118			
4. ด้านการประเมินผลการ ดำเนินงาน	ระหว่าง	6.10	5	1.22	2.24	0.05
	กลุ่มภายใน	61.60	113	0.54		
	กลุ่มรวม	67.70	118			

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
รวม	ระหว่าง	4.58	5	0.92	2.23	0.06
	กลุ่มภายใน	46.47	113	0.41		
	กลุ่มรวม	51.06	118			

จากตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจำแนกตามประเภทอาชีพ ด้วยวิธีการ LSD

กลุ่ม	จำนวน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	2	3	4	5	6
				3.69	3.93	3.73	3.15	3.44
ราชการ พนักงาน	5	1	4.00	0.02	1.39	1.55	1.86*	3.23*
รัฐวิสาหกิจ								
ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว	11	2	3.69		1.38	1.54	1.85	3.21
เกษตรกร ประมง	35	3	3.93			0.16	0.47*	1.83*
รับจ้างทั่วไป	44	4	3.73				0.31	1.67
พนักงานบริษัท	5	5	3.15					1.36
อื่นๆ	19	6	3.44					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 เมื่อทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการ LSD พบว่า กลุ่มอาชีพ พนักงานบริษัท และ กลุ่มอาชีพอื่นๆ มีระดับการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ ต่ำกว่า กลุ่มอาชีพ ราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และ กลุ่มอาชีพ อื่นๆ

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ

ข้อความการมีส่วนร่วมด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่าง	0.67	4	0.17	0.33	0.85
	กลุ่มภายใน	56.92	114	0.50		
	กลุ่มรวม	57.58	118			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่าง	1.08	4	0.27	0.51	0.72
	กลุ่มภายใน	59.78	114	0.52		
	กลุ่มรวม	60.86	118			
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่าง	1.99	4	0.50	0.90	0.46
	กลุ่มภายใน	62.85	114	0.55		
	กลุ่มรวม	64.83	118			
4. ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน	ระหว่าง	1.73	4	0.43	0.75	0.56
	กลุ่มภายใน	65.96	114	0.58		
	กลุ่มรวม	67.70	118			
รวม	ระหว่าง	0.89	4	0.22	0.51	0.73
	กลุ่มภายใน	50.16	114	0.44		
	กลุ่มรวม	51.06	118			

จากตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลสมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน การมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายปัจจัยอาชีพ พบว่า ด้านการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการรับรู้ข่าวสาร

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการรับรู้ข่าวสาร	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน	4.17	0.85	มาก
2. ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จาก ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต.	4.03	0.89	มาก
3. ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จาก ป้ายประชาสัมพันธ์ของโครงการ	3.73	0.94	มาก
4. ท่านได้รับทราบข้อมูลโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ	3.86	0.99	มาก
5. ท่านได้รับทราบข้อมูลรายละเอียดโครงการครบถ้วน	3.92	0.85	มาก
รวม	3.94	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการรับรู้ข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมา คือ ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จาก ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต. ระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจากป้ายประชาสัมพันธ์ของโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$)

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านได้รับการอบรมให้มีความรู้ด้านการฝึกอาชีพจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	4.03	1.01	มาก
2. ท่านได้รับการสนับสนุน คู่มือ เอกสารและการสนับสนุนด้านอื่นๆ เพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการ	3.83	0.97	มาก
3. ท่านและคณะได้รับการยกย่องจากการทำงานจากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน	3.97	0.90	มาก
4. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนได้ติดตาม สนับสนุน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการแก่ท่าน	4.05	0.84	มาก
5. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนมีความเสียสละ อุทิศตนให้แก่ชุมชน	4.03	0.85	มาก
รวม	3.98	0.74	มาก

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนได้ติดตามสนับสนุน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการแก่ท่าน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อ คือท่านได้รับการอบรมให้มีความรู้ด้านการฝึกอาชีพจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนมีความเสียสละ อุทิศตนให้แก่ชุมชน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับการสนับสนุน คู่มือ เอกสารและการสนับสนุนด้านอื่นๆ เพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$)

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. โครงการของท่านมีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อค้นหาความต้องการของชุมชน	3.80	0.93	มาก
2. ท่านได้เข้าร่วมประชุมคัดเลือกกรรมการโครงการ	3.82	0.96	มาก
3. ท่านได้อบรม ฝึกอาชีพ ของโครงการในปีที่ผ่านมา	3.83	0.99	มาก
4. ท่านได้ร่วมไปศึกษาดูงาน ตามโครงการ	3.92	1.02	มาก
5. ท่านนำความรู้ศึกษาดูงานมาเผยแพร่ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ	3.94	0.89	มาก
รวม	3.86	0.75	มาก

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ท่านนำความรู้ศึกษาดูงานมาเผยแพร่ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา คือ ท่านได้ร่วมไปศึกษาดูงาน ตามโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โครงการของท่านมีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อค้นหาความต้องการของชุมชน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$)

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

ข้อความการมีส่วนร่วม ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง		แปล ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. กลุ่มผู้นำชุมชนให้โอกาสท่านแสดงความคิดเห็นเสนอ กิจกรรมโครงการ	3.88	0.82	มาก
2. ผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุม/ปรึกษาหารือในกลุ่ม กรรมการโครงการ เมื่อมีกิจกรรมของโครงการอย่าง สม่ำเสมอ	4.10	0.80	มาก
3. ผู้นำชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการ ดำเนินงานโครงการเป็นอย่างดี	4.08	0.89	มาก
4. ชุมชนท่านมีการสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นใน การดำเนินโครงการ	4.00	0.91	มาก
5. ผู้นำชุมชนของท่านมีความเสียสละ ซื่อสัตย์ สามารถ ตรวจสอบได้ ในการดำเนินโครงการฯ	4.22	0.87	มาก
รวม	4.06	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ที่ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กลุ่มตัวอย่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อเรียงตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้นำชุมชนของท่านมีความเสียสละ ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ ในการดำเนินโครงการฯ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ ผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุม/ปรึกษาหารือในกลุ่มกรรมการโครงการ เมื่อมีกิจกรรมของโครงการอย่างสม่ำเสมอ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ส่วนข้อได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กลุ่มผู้นำชุมชนให้โอกาสท่านแสดงความคิดเห็นเสนอกิจกรรมโครงการ ระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

ตารางที่ 4.21 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจัยการมีส่วนร่วม		การตัดสินใจ	ด้านการดำเนินงาน	ด้านการรับผลประโยชน์	ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน	การมีส่วนร่วมภาพรวม
1. การรับรู้ข่าวสาร	PC Sig.	0.50** 0.00	0.47** 0.00	0.45** 0.00	0.40** 0.00	0.50** 0.00
2. การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่	PC Sig.	0.63** 0.00	0.67** 0.00	0.68** 0.00	0.58** 0.00	0.71** 0.00
3. การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน	PC Sig.	0.69** 0.00	0.74** 0.00	0.71** 0.00	0.63** 0.00	0.77** 0.00
4. การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	PC Sig.	0.60** 0.00	0.63** 0.00	0.65** 0.00	0.49** 0.00	0.66** 0.00

จากตารางที่ 4.21 ผลวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน และ การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในภาพรวม และ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในทุกด้าน คือ การตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และ ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน รายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการมีส่วนร่วม โดยรวม และรายด้านทุกด้าน
2. ปัจจัยการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับการมีส่วนร่วม โดยรวม และรายด้านทุกด้าน
3. ปัจจัยการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับการมีส่วนร่วม โดยรวม และส่งผลด้านการดำเนินงานและด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการตัดสินใจและด้านการประเมินผลการดำเนินงาน
4. ปัจจัยการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการมีส่วนร่วม โดยรวม และรายด้านทุกด้าน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ
- 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ
- 3) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้เข้าร่วมโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 119 คน จากประชากร จำนวน 160 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie & Morgan และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยใช้การทดสอบค่าสถิติ t - test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way - ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

4. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

5. ผู้วิจัยได้นำมาสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัย นำเสนอข้อสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1.1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน

พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านประเมินผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

5.1.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

จากการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน
4. กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านต่างกัน
5. กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน

5.1.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า ปัจจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับ 0.01 ได้แก่ การรับรู้ข่าวสาร การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.78 (S.D. = 0.66) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลวย หนูจิตร (2551) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้านการให้บริการ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย 3.76 (S.D. = 0.61) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารดา พุ่มหิรัญ (2551) ศึกษา การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนอิสลามคลองกุ่มและชุมชนสมหวัง เขตป้อมปราบ กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมประชาชนในเขตป้อมปราบอยู่ในระดับมาก

สาเหตุ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก มีการสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการให้กับประชาชนได้เห็นถึงประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน ประชาชนได้สละแรงงานเพื่อช่วยในการดำเนินโครงการของกลุ่ม ประชาชนเกิดความภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ให้กับชุมชนและมีการทำแบบประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ เพื่อให้ทราบผลความสำเร็จของโครงการ

5.2.2 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัต เกตตระกุล (2555) ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการเข้ามาตั้งถิ่นฐานในชุมชน พบว่า โดยรวมไม่ต่างกัน

สรุปผลการวิจัย การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน รายด้านและปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน ไม่ผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5.2.3 จากวัตถุประสงค์ข้อ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี 4 ด้าน คือ การรับรู้ข่าวสาร การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน และการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุสิต หิรัญวรรณ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ด้านสุขภาพเทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ปัจจัยทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ด้านการมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน ด้านการรับรู้ต่อผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.76$ $p\text{-value} < 0.01$, $r = 0.85$ $p\text{-value} < 0.01$, $r = 0.83$ $p\text{-value} < 0.01$, $r = 0.90$ $p\text{-value} < 0.01$, $r = 0.92$ $p\text{-value} < 0.01$ ตามลำดับ) อธิบายได้ว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมมากขึ้นเท่าใด ทำให้ระดับของการมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น เช่น ผู้นำชุมชนที่ดี การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนเป็นอย่างดี หรือการได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เพิ่มมากขึ้น ก็สามารถชี้แจงแนะนำให้กับประชาชนได้รู้และเข้าใจ ซึ่งมีส่วนทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบมีมากขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในด้านนโยบาย

1) กรมการพัฒนาชุมชนจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ติดตามการดำเนินงาน และให้เจ้าหน้าที่ออกพื้นที่เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการ พร้อมให้เจ้าหน้าที่ชี้แจงรายละเอียดของโครงการให้ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการได้เข้าใจ ครบถ้วน และเจ้าหน้าที่และประชาชนจะต้องสร้างองค์ความรู้ ในการจัดทำแผนพัฒนาโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนจัดกิจกรรม ในรูปแบบของการประชาคม เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถเสนอปัญหาความต้องการของชุมชนและได้ความต้องการจากประชาชนส่วนใหญ่เพื่อนำไปกำหนดความต้องการที่แท้จริง

2) กรมการพัฒนาชุมชนต้องอบรม พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ให้มีความรู้ ความเข้าใจ รายละเอียดของโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ และให้เจ้าหน้าที่พร้อมเป็นวิทยากรกระบวนการในการอธิบายให้ประชาชนได้เข้าใจ ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน

3) กรมการพัฒนาชุมชนต้องสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน ให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยการทำประชาพิจารณ์ ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมเป็น

คณะกรรมการในโครงการต่างๆ และกิจกรรมต่างๆ ของโครงการ เริ่มตั้งแต่ด้านการตัดสินใจในการดำเนินโครงการ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ ให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ตามกระบวนการ ครบทุกขั้นตอน

4) กรรมการพัฒนาชุมชนต้องสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ไม่ว่าจะเป็นผู้ด้อยโอกาส หรือคนพิการ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ร่วมกิจกรรมกับคนปกติและทำให้เกิดความรักใคร่กันในชุมชน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

1) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่การดำเนินงาน และผลการดำเนินงานสรุปการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ให้ประชาชนทราบเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยใช้สื่อทุกรูปแบบและการลงพื้นที่เป็นประจำ

2) ควรให้ประชาชนมีการฝึกอบรมแก่ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ ด้านต่างๆ เช่น อาชีพ ส่งเสริมการออมเงิน การประหยัดพลังงาน และให้ประชาชนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ พร้อมให้มีหน่วยงานของรัฐสนับสนุนงบประมาณเพิ่ม รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์และพัฒนา และส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการฯ และขยายผลการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ หมู่บ้านข้างเคียง ตำบลข้างเคียง เพื่อเป็นหมู่บ้านนอกรีต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3) ควรส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจ การเชิดชู ยกย่อง ชมเชย แก่ ผู้นำชุมชน ที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อกระตุ้นให้เกิดพลังในการดำเนินงานและร่วมดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ เช่น ใบประกาศเกียรติคุณผู้นำชุมชนดีเด่น เป็นต้น

4) เจ้าหน้าที่ควรสนับสนุนด้านเอกสาร คู่มือ การติดตาม ให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอในการดำเนินงานโครงการฯ

5.3.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

2) ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ช่วยสร้างให้การดำเนินโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบประสบผลสำเร็จ

3) ควรมีการศึกษาประเมินผลการดำเนินโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

4) ควรมีการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชาชนในการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน

บรรณานุกรม

GRAD VRU

บรรณานุกรม

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2550). **เกร็ดความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับสังคมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท พีทีเอส เพรส จำกัด.
- กรมการพัฒนาชุมชน สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็ง. (2555). **คู่มือการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ**. กรุงเทพฯ: บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พัลลิเคชั่น จำกัด.
- กรมการพัฒนาชุมชน สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน. (2551). **แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. กรุงเทพฯ: บริษัท สุภัชชนิษฐ์ พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- จำเนียร โกมลวานิช. (2553). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานในเขตจัดรูปที่ดิน ด้านการบริหารจัดการการใช้น้ำ: ศึกษากรณีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพนมทวน อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ฉลวย หนูจิตร. (2551). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์สุขภาพชุมชนด้านการให้บริการกิจกรรมในชุมชน อำเภอเมืองจาศิริ จังหวัดขอนแก่น**. การศึกษาอิสระปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุข มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดุสิต หิรัญวรรณ. (2553). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ด้านสุขภาพ เทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ**. การค้นคว้าอิสระสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุข มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคนอื่นๆ. (2543). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานนักพัฒนา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และคนอื่นๆ. (2548). **การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชน จากแนวคิดสู่ปฏิบัติการวิจัยในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ประภาศิริ บุญรัตกลิน. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของตัวแทนประชาคมในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี**. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ปิยะนุช สมสมัย. (2553). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างพื้นที่สาธารณะ กรณีศึกษาชุมชนโพธิ์มัสต์เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระ ภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พัชรินทร์ สิริสุนทร. (2556). **แนวคิด ทฤษฎี เทคนิค และการประยุกต์เพื่อการพัฒนาสังคม.**
กรุงเทพฯ: บริษัท วี.พริ้นท์ (1991) จำกัด.
- พัฒนุช ผดุงมาตรวรรกุล. (2550). **การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการในการทำกิจกรรมกลุ่มย่อย กรณีศึกษาบริษัท ซี เอ็น ดี วู้ดเดนทรีโปรดักส์ จำกัด.** การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภริณี ลีภากรณ์. (2554). **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษกรณีศึกษาชุมชนมาบชะลูต อ.เมือง จ.ระยอง.** การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ยุทธนา แดงนุ้ย. (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกำแพง อำเภอลอง จังหวัดสตูล.** ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการวางแผนสังคม มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เรวัต เกตตระกุล. (2555). **ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพลับ อำเภอบางบาล จังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วารุณี ไชยสุริยะศักดิ์. (2555). **ปัจจัยการมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพโครงการค่ายเยาวชนสมองแก้ว.** วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิรินาค อังสุพานิช. (2555). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนตำบลบางขุนทอง อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศักดิ์ แต่งยามา. (2553). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก กรณีศึกษา: อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์.** การค้นคว้าอิสระสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สิริพัฒน์ ลาภจิตร. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารองค์การบริหารตำบล อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธบัณ ชื่อมาก. (2554). **การเมืองของการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษากรณีโครงการคลองสวนน้ำใส.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- อภิญา กังสนารักษ์. (2544). **รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับ
คณะของสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารดา พุ่มหิรัญ. (2551). **การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในชุมชนอัสลาม
คลองกุ่ม กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Cohen. J., M. & Uphoff, N. T., (1977). **Rural Development Participation: Concept
and measures for project design, implementation and evaluation**. New
York: Cornell University.
- WHO & UNICEF. (1978). **Report of the international Conference on primary health
care**. New York: NP. Press.

ภาคผนวก

GRAD VRU

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ

GRAD VRU

ที่ พิเศษ/ ๒๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์ จ.ปทุมธานี
๑๓๑๘๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นียมางกูร

ด้วย นางสาวจงดี โพธิ์สลัด นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๕๕B๕๓๓๓๐๑๐๑
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.
บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธานควบคุมภาคนิพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น
และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิต

โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

โทรศัพท์ ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๗

โทรสาร ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๘

ที่ พิเศษ/ ๒๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์ จ.ปทุมธานี
๑๓๑๘๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.บุญเรือง ศรีเหรียญ

ด้วย นางสาวจงดี โพธิ์สลัด นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๕๕B๕๓๓๓๐๑๐๑
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.
บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธานควบคุมภาคนิพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น
และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิต

โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๗
โทรสาร ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๘

ที่ พิเศษ/ ๒๕๕๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์ จ.ปทุมธานี
๑๓๑๘๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ชรินทร์ สัทพ์ทิม

ด้วย นางสาวจงดี โพธิ์สลัด นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๕๕B๕๓๓๓๐๑๐๑
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.
บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธานควบคุมภาคนิพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น
และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิต

โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๗
โทรสาร ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

GRAD VRU

ที่ ศธ. ๐๕๕๑.๑๓/๒๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
 ในพระบรมราชูปถัมภ์
 ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์ จ.ปทุมธานี
 ๑๓๑๘๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

เรียน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านม้า อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นางสาวจตุติ โพธิ์สลด นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๕๕B๕๓๓๓๐๑๐๑
 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการทำการค้นคว้าอิสระ
 เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
 พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.
 บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธานควบคุมภาคนิพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
 สำหรับการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น ในหน่วยงานของท่าน และขอขอบพระคุณมา
 ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
 รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิต

โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 โทรศัพท์ ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๗
 โทรสาร ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๘

ที่ ศธ. ๐๕๕๑.๑๓/๒๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
 ในพระบรมราชูปถัมภ์
 ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์ จ.ปทุมธานี
 ๑๓๑๘๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

เรียน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลแคออก อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นางสาวจติ โพธิ์สลด นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๕๕B๕๓๓๓๐๑๐๑
 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการทำภาคค้นคว้าอิสระ
 เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
 พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.
 บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธานควบคุมภาคนิพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
 สำหรับการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น ในหน่วยงานของท่าน และขอขอบพระคุณมา
 ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง)
 ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
 รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิต

โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 โทรศัพท์ ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๗
 โทรสาร ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๘

ที่ ศธ. ๐๕๕๑.๑๓/๒๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
 ในพระบรมราชูปถัมภ์
 ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์ จ.ปทุมธานี
 ๑๓๑๘๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

เรียน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลเชียงรากน้อย อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นางสาวจตุติ โพธิ์สลด นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๕๕B๕๓๓๓๐๑๐๑
 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการทำการค้นคว้าอิสระ
 เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
 พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.
 บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธานควบคุมภาคนิพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
 สำหรับการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น ในหน่วยงานของท่าน และขอขอบพระคุณมา
 ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
 รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิต

โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 โทรศัพท์ ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๗
 โทรสาร ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๘

ที่ ศธ. ๐๕๕๑.๑๓/๒๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปณจ.ประตุน้ำพระอินทร์ จ.ปทุมธานี
๑๓๑๘๐

๒๓ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย

เรียน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านแปง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วย นางสาวจงดี โพธิ์สลด นักศึกษาปริญญาโท รหัสนักศึกษา ๕๕B๕๓๓๓๐๑๐๑
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งอยู่ระหว่างการทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจ
พอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.
บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธานควบคุมภาคินพนธ์

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
สำหรับการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าวข้างต้น ในหน่วยงานของท่าน และขอขอบพระคุณมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. บุญทัน ดอกไธสง)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตและมหาบัณฑิต

โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
โทรศัพท์ ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๗
โทรสาร ๐๒ ๕๒๙ ๔๐๔๖ ต่อ ๔๐๘

ภาคผนวก ค
เครื่องมือในการวิจัย

GRAD VRU

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง

“ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบของอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆ กับทุกท่านที่ตอบสอบถาม ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ทุกท่านให้ตอบแบบสอบถามแต่ละส่วนให้ครบทุกข้อ และตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุดและ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ (ข้อ 1-5) ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ใน () ให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ (ข้อ 1- 20) ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างด้านขวามือให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ พร้อมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ข้อ 1-32) ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างด้านขวามือให้ตรงกับสิ่งที่ท่านปฏิบัติจริง

3. การตอบแบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ จะนำไปใช้ประกอบทำภาคนิพนธ์เท่านั้น จะไม่มีผลกระทบใดๆ กับทุกท่านที่ตอบสอบถาม ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ทุกท่านให้ตอบแบบสอบถามแต่ละส่วนให้ครบทุกข้อ และตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน ไว้ ณ โอกาสนี้ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

(นางสาวจงดี โพธิ์สลาด)

นักศึกษาปริญญาโท รุ่นที่ 15 ภาคพิเศษ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

คำชี้แจง: ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในโครงการฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม (ข้อ 1-5) ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ใน () ให้ถูกต้องครบถ้วนตามความจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ ปี

3. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า () มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

() อนุปริญญาหรือเทียบเท่า () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

() รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ () ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว
() เกษตรกร/ประมง () รับจ้างทั่วไป
() พนักงานบริษัท () อื่นๆ ระบุ.....

5. รายได้ต่อเดือน

() ต่ำกว่า 5,000 บาท () 5,000-10,000 บาท
() 10,001-15,000 บาท () 15,001-20,000 บาท
() มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

คำชี้แจง: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ (ข้อ 1-20) ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างด้านขวามือให้ตรงกับสิ่งที่ท่านปฏิบัติจริงเพียงช่องเดียว

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การรับรู้ข่าวสาร	5	4	3	2	1
1. ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จาก เจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน					
2. ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จาก ผู้นำชุมชน สมาชิก อบต.					
3. ท่านได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จาก ป้ายประชาสัมพันธ์ของโครงการ					
4. ท่านได้รับทราบข้อมูลโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อโทรทัศน์ วิทยุ					
5. ท่านได้รับทราบข้อมูลรายละเอียดโครงการครบถ้วน					
การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่					
6. ท่านได้รับการอบรมให้มีความรู้ด้านการฝึกอาชีพจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน					
7. ท่านได้รับการสนับสนุน คู่มือ เอกสาร และการสนับสนุนด้านอื่นๆ เพียงพอต่อการดำเนินงานโครงการ					
8. ท่านและคณะได้รับการยกย่องจากการทำงานจากเจ้าหน้าที่ของพัฒนาชุมชน					
9. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนได้ติดตาม สนับสนุน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการแก่ท่านอย่างสม่ำเสมอ					
10. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนมีความเสียสละ อุทิศตนให้แก่ชุมชน					

ปัจจัยการบริหารโครงการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน	5	4	3	2	1
11. โครงการของท่านมีการทำประชาพิจารณ์ เพื่อค้นหาความต้องการของชุมชน					
12. ท่านได้เข้าร่วมประชุมคัดเลือกกรรมการโครงการ					
13. ท่านได้อบรม ฝึกอาชีพ ของโครงการในปีที่ผ่านมา					
14. ท่านได้ร่วมไปศึกษาดูงาน ตามโครงการ					
15. ท่านนำความรู้ศึกษาดูงานมาเผยแพร่ให้สมาชิกในกลุ่มทราบ					
การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน					
16. กลุ่มผู้นำชุมชนให้โอกาสท่านแสดงความคิดเห็น เสนอกิจกรรมโครงการ					
17. ผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุม/ปรึกษาหารือในกลุ่ม กรรมการโครงการ เมื่อมีกิจกรรมของโครงการอย่างสม่ำเสมอ					
18. ผู้นำชุมชนได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการดำเนินงานโครงการเป็นอย่างดี					
19. ชุมชนท่านมีการสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินโครงการ					
20. ผู้นำชุมชนของท่านมีความเสียสละ ซื่อสัตย์ สามารถตรวจสอบได้ ในการดำเนินโครงการฯ					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

คำชี้แจง: ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ (ข้อ 1-32) ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างด้านขวามือให้ตรงกับสิ่งที่ท่านปฏิบัติจริงเพียงช่องเดียว

เกณฑ์การให้คะแนนเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ มีดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

ข้อความการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการตัดสินใจ	5	4	3	2	1
1. ท่านได้สำรวจสภาพชุมชนเพื่อค้นหาปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชน					
2. ท่านเข้าประชุมเพื่อวางแผนโครงการ					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดคร่าวเรื่องเป้าหมาย					
4. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบปฏิบัติในโครงการ					
5. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาชุมชน					
6. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมสาคิต ในโครงการฯ					
7. ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการให้กับประชาชนได้เห็นถึงประโยชน์ในการเข้าร่วมโครงการ					
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประสานงานกับประชาชน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในโครงการ					
ด้านการดำเนินงาน					
9. ท่านได้นำความรู้จากการอบรมอาชีพที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงจากหน่วยงานของรัฐ มาเผยแพร่สมาชิกในโครงการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาของโครงการ					

ข้อความการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการดำเนินงาน (ต่อ)	5	4	3	2	1
10. ท่านได้สละแรงงงานเพื่อช่วยในการดำเนินโครงการของกลุ่ม					
11. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในโครงการของกลุ่ม เพื่อให้เกิดรายได้					
12. ท่านได้เข้าร่วมโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดโครงการ					
13. ท่านได้ประสานงานให้ประชาชนมีความสำนึกรักโครงการ และร่วมใจพัฒนาโครงการ					
14. ท่านได้นำวัสดุ อุปกรณ์ ของท่านมาสนับสนุนโครงการ					
15. ท่านได้มีส่วนร่วมในการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ในโครงการ					
16. ท่านได้ชักชวนเพื่อนญาติ บุคคลที่รู้จัก ให้เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการ					
ด้านการรับผลประโยชน์					
17. ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน					
18. ท่านมีความภูมิใจที่ได้ทำประโยชน์ให้กับชุมชน					
19. ท่านมีรายได้เพิ่มขึ้น					
20. ท่านมีอาชีพเพิ่มขึ้น จากการอบรมฝึกอาชีพของโครงการ					
21. การเข้าร่วมโครงการของท่าน ทำให้ครอบครัวของท่านมีความสุขมากขึ้น					
22. โครงการทำให้ท่านได้รับความรู้มากขึ้น					
23. โครงการ ทำให้ท่านสามารถพึ่งตนเองได้					
24. โครงการ ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น					
ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน					
25. ท่านมีส่วนร่วมในการทำแบบประเมินผลการดำเนินงานของโครงการ					
26. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดบุคคลที่ทำหน้าที่ประเมินผลงานของกลุ่ม					

ข้อความการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการประเมินผลการดำเนินงาน (ต่อ)	5	4	3	2	1
27. ท่านมีส่วนร่วมในการสรุปผลงานในการดำเนินงานในโครงการ					
28. ท่านได้นำผลจากการดำเนินงานไปปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานในโครงการครั้งต่อไป					
29. ท่านได้รับทราบการสรุปผลการดำเนินงานและการประเมินผลงานของโครงการจากเจ้าหน้าที่					
30. ท่านเคยพบข้อบกพร่องในการดำเนินงานแล้วนำมาเสนอต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง					
31. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการทำงานในโครงการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด					
32. ท่านได้เชิญหน่วยงานภายนอกมาร่วมประเมินโครงการ					

แสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

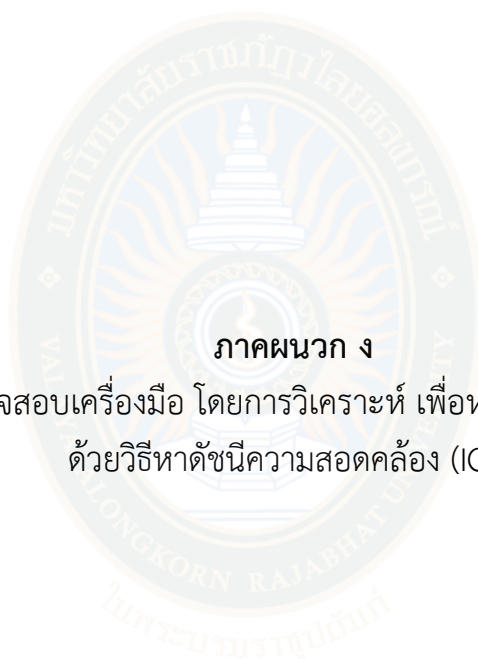
ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

การตรวจสอบเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
ด้วยวิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

GRAD VRU

Scale: ALL VARIABLES

Reliability Statistics**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Cronbach's Alpha	N of Items
.954	20

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a201 ส่วนที่ 2 ข้อ1	77.60	178.800	.727	.952
a202 ส่วนที่ 2 ข้อ2	78.47	180.120	.481	.956
a203 ส่วนที่ 2 ข้อ3	78.00	177.793	.561	.954
a204 ส่วนที่ 2 ข้อ4	78.27	175.099	.733	.952
a205 ส่วนที่ 2 ข้อ5	77.87	169.637	.851	.950
a206 ส่วนที่ 2 ข้อ6	77.77	174.737	.727	.952
a207 ส่วนที่ 2 ข้อ7	78.07	174.478	.828	.950
a208 ส่วนที่ 2 ข้อ8	77.77	176.875	.696	.952
a209 ส่วนที่ 2 ข้อ9	77.63	175.275	.860	.950
a210 ส่วนที่ 2 ข้อ10	77.57	178.185	.790	.951
a211 ส่วนที่ 2 ข้อ11	77.77	174.944	.746	.951
a212 ส่วนที่ 2 ข้อ12	77.53	180.189	.684	.952
a213 ส่วนที่ 2 ข้อ13	77.17	192.902	.111	.958
a214 ส่วนที่ 2 ข้อ14	77.43	176.323	.773	.951
a215 ส่วนที่ 2 ข้อ15	77.60	178.593	.831	.951
a216 ส่วนที่ 2 ข้อ16	77.73	177.926	.671	.953
a217 ส่วนที่ 2 ข้อ17	77.90	174.714	.752	.951
a218 ส่วนที่ 2 ข้อ18	78.03	171.551	.714	.952
a219 ส่วนที่ 2 ข้อ19	77.60	172.524	.858	.950
a220 ส่วนที่ 2 ข้อ20	77.70	177.803	.666	.953

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

a Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.976	32

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
b301 ส่วนที่ 3 ข้อ1	127.10	459.059	.772	.975
b302 ส่วนที่ 3 ข้อ2	126.87	460.878	.872	.974
b303 ส่วนที่ 3 ข้อ3	127.23	460.392	.761	.975
b304 ส่วนที่ 3 ข้อ4	127.13	461.568	.722	.975
b305 ส่วนที่ 3 ข้อ5	127.07	466.409	.695	.975
b306 ส่วนที่ 3 ข้อ6	127.33	458.713	.715	.975
b307 ส่วนที่ 3 ข้อ7	126.97	457.689	.862	.974
b308 ส่วนที่ 3 ข้อ8	126.97	460.792	.817	.974
b309 ส่วนที่ 3 ข้อ9	127.17	458.626	.777	.975
b310 ส่วนที่ 3 ข้อ10	126.87	456.809	.866	.974
b311 ส่วนที่ 3 ข้อ11	126.87	460.120	.815	.974
b312 ส่วนที่ 3 ข้อ12	126.87	458.120	.867	.974
b313 ส่วนที่ 3 ข้อ13	126.90	459.197	.844	.974
b314 ส่วนที่ 3 ข้อ14	127.70	462.976	.614	.976
b315 ส่วนที่ 3 ข้อ15	127.20	462.648	.783	.975
b316 ส่วนที่ 3 ข้อ16	126.97	462.309	.813	.974
b317 ส่วนที่ 3 ข้อ17	126.87	464.464	.861	.974
b318 ส่วนที่ 3 ข้อ18	126.73	461.444	.845	.974
b319 ส่วนที่ 3 ข้อ19	126.73	465.651	.766	.975
b320 ส่วนที่ 3 ข้อ20	126.93	461.513	.758	.975
b321 ส่วนที่ 3 ข้อ21	126.73	464.340	.851	.974
b322 ส่วนที่ 3 ข้อ22	126.73	468.064	.843	.975
b323 ส่วนที่ 3 ข้อ23	126.67	467.747	.859	.974
b324 ส่วนที่ 3 ข้อ24	126.80	465.752	.811	.975
b325 ส่วนที่ 3 ข้อ25	127.10	465.817	.723	.975
b326 ส่วนที่ 3 ข้อ26	127.33	464.989	.693	.975
b327 ส่วนที่ 3 ข้อ27	127.53	456.326	.729	.975
b328 ส่วนที่ 3 ข้อ28	127.47	459.223	.743	.975
b329 ส่วนที่ 3 ข้อ29	127.47	463.706	.688	.975
b330 ส่วนที่ 3 ข้อ30	128.00	476.345	.460	.976
b331 ส่วนที่ 3 ข้อ31	127.93	476.202	.410	.976
b332 ส่วนที่ 3 ข้อ32	128.00	482.000	.246	.977

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	จงดี้ โปธิ์สลัด
วัน เดือน ปี ที่เกิด	20 สิงหาคม 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	20/1 หมู่ที่ 10 ตำบลบางกระสั้น อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2546	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
พ.ศ. 2549	กระทรวงคมนาคม
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
ที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

GRAD VRU